

301.847

ÉLET ÉS LITERATÚRA

Rep.
1826-1833

• MUZÁRION. •

— 1826 - 1833 —

REPERTÓRIUM

818.108
A PETŐFI IRODALMI MÚZEUM
BIBLIOGRÁFIAI FÜZETEI

XIX. SZÁZADI MAGYAR FOLYÓIRATOK REPERTÓRIUMAI

SOROZATSZERKESZTŐ
LÁNG JÓZSEF

ÉLET ÉS LITERATÚRA

MUZÁRION

1826 - 1833

REPERTÓRIUM

ÖSSZEÁLLÍTOTTA
FRIEDRICH ILDIKÓ

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM
BUDAPEST • 1991

**MTA KÖNYVTÁR ÉS
INFORMÁCIÓS KÖZPONT**

LEKTORÁLTA
SZABÓ G. ZOLTÁN

ISBN 963 7412 15 8

ISSN 1215-0800

A kiadásért felel Botka Ferenc,
A Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója.
Felelős szerkesztő Varga Katalin.

A szedés az MTA Irodalomtudományi Intézetében készült.
A sokszorosítást az AKAPRINT Kft. (Budapest) végezte.

Felelős vezető Dr. Héczey Lászlóné.

Nyomdai táskaszám: 9119908

Terjedelem 6,38 A/5 ív.

Megjelent 1000 példányban.

A borítót Murányi Zsuzsa tervezte.

TARTALOM

Fenyő István: Egy különös és különleges folyóirat: az Élet és Literatúra	7
Bevezető a kötet használatához	29
A folyóirat könyvészeti leírása	31
Rövidítésjegyzék	31
Kötetek rövidítésjegyzéke	32
Repertórium	35
Mutató	95

MCJATHAT

1. The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country. It is followed by a detailed account of the work done during the year. The report concludes with a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

2. The second part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is followed by a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

3. The third part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is followed by a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

4. The fourth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is followed by a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

5. The fifth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is followed by a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

THE DIRECTOR

1. The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country. It is followed by a detailed account of the work done during the year. The report concludes with a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

2. The second part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is followed by a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

3. The third part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is followed by a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

4. The fourth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is followed by a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

5. The fifth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is followed by a summary of the results and a list of the publications issued during the year.

EGY KÜLÖNÖS ÉS KÜLÖNLEGES FOLYÓIRAT: AZ ÉLET ÉS LITERATÚRA

(Az alapítás) 1826-ban egy régóta tervezett, műfajában és szerkesztésmódjában egyaránt különleges folyóirat jelent meg Pest-Budán, az *Élet és Literatura*. Szerkesztője, Szemere Pál, a reformkori irodalom kiváló költő-kritikusa, már szinte pályakezdésétől, a XIX. század első évtizedétől fogva készült arra, hogy rendszeresen közreadott folyóiratban terjeszteni fogja a romantika és az irodalmi liberalizmus alapelveit. Ezzel együtt pedig meghonosítja és megkedvelteti idehaza azt a műfajt, amelytől a kor nemesi olvasóközönsége olyannyira idegenkedett: a kritikát, az irodalmi művek bírálatát.

Nem véletlen az, hogy éppen 1826-ban sikerült Szemerének végre megindítania új vállalkozását: ez az a dátum, amikor a romantika irányzata áttörő sikereket kezd elérni Magyarországon, amikor az *Aurora* szerkesztője, Kisfaludy Károly meg tudja szervezni évente közreadott zsebkönyve köré az új, fiatal költőkből álló literátornemzedéket. A korszerű társadalmi és kulturális eszmék terjedésével az 1820-as évek közepe táján jelentős mértékben kiszélesül és elmélyül nálunk az irodalom mibenléte, az író alkotó tevékenysége és önérvényesítő lehetősége iránti érdeklődés. Mindaz a belső elszánás, újra és jobbra törekvés, amely ez idő tájt a gondolkodó főkből él, nem kis részt az esztétikum közegében vezetődik le, fejeződik ki. Az irodalmi gondolkodás és a kritikai elvrendszerek iránti respektus fokozódása, az irodalom mind kiemelkedőbb szerepe a nemzetté válás időszakában készítette Szemere Pált, Kazinczy Ferenc tanítványát és Kölcsey Ferenc legközelebbi barátját arra, hogy önálló irodalomelméleti-kritikai folyóiratot hozzon létre Magyarországon.

Szemerét a lapalapításra irodalomszeretétén, költészet iránti érzékenységén kívül nagy és korszerű (főképpen a német esztétikán alapuló) műveltsége, a fiatalokhoz való vonzódása, széles körű irodalmi kapcsolatai egyaránt feljogosították. Szerkesztői tervei azonban a kor szűkös hazai viszonyai következtében két évtizeden át sorra füstbe mentek, s csak amikor Pest-Budán végre kialakult az irodalmi élet központja, s

hosszú harcok nyomán a kritika műfaja hazánkban valamelyes polgárjogot nyert, tudta Szemere — főként Kölcsey nagybecsű segítségével — régóta tervezett vállalkozását tető alá hozni. 1826-ra már egy olyan kiadó is, mint Trattner Mátyás, „fantáziát” látott a magyar irodalom közreadásában, kivált ha olyan „vájtfülű” szerkesztő és kiemelkedő képességű főmunkatárs produkálta, mint ők ketten.

Levelezésükben kirajzolódik előttünk a folyóirat alapításának historikuma és a célkitűzések tisztázódása. 1823 tavaszán vetődött fel először közöttük a kritika meggyökereztetésére egy önálló folyóirat terve. Szemere elképzelései nem voltak mentesek bizonyos túlzásoktól. 1823 április 26-i levelében például nemcsak azokat az — utóbb meg is valószínűsített — alapelveket tüzi maguk elé, hogy megindítandó folyóiratuknak „karaktere, sajátsága” legyen, hogy a recenziók vállalkozásukban múlhatatlanul szükségesek, s ezek népszerűsítésére másutt közölt darabokat is felvehetnek, hanem azt is, hogy még a legkisebb darabot is recenzeálják. Két és fél hónappal később pedig — a nemesi ellenállás hullámában — azt javasolja, hogy a tárgyakat „für Ungarn” válasszák, csak hazai tárgyú műveket adjanak ki. Kölcsey higgadtsága vette elejét e szertelenségeknek.

A folyóirat „plánumát” és azon belül kritikai tendenciáját, a kritikának irodalomtörténeti perspektíváját viszont Szemere alapozta meg. 1823. június 30-i levelében a közlendő anyagot három csoportra osztotta: értekezések és művek; recenziók; példagyűjtemény vagy antológia. Arról a fontos kezdeményezésről is szól itt, hogy a felvett művek ne egyenként, elszórtan, hanem műfajbéli csoportok szerint, együtt kerüljenek közlésre: „... azt remélvén ezáltal, hogy az ilyen mívosztályra készítendő recenzió a mívnek literatúráját s elő- vagy hátramentét s teóriáját adhatná.” Az íráskor történetiségét és a fejlődésszémének érvényesítését szolgálná mindez: azokét a módszertani elveket, amelyek a megvalósult kiadvány hangsúlyozottan evolucioner felfogásától csakugyan elválaszthatatlanok.

1826. július 8-án bocsátotta közre Szemere előfizetési felhívását, amelyben három forintos árért októberre ígéri folyóirata megjelenését, tizenegy nappal később kötötte meg ezer példány közrebocsátására Trattner kiadóval a szerződést, augusztus elején adott hírt a vállalkozás

készüléséről a *Hazai s Külföldi Tudósítások*, s valóban október elején jelent meg az első, majd 1827 márciusában a második kötet. Közben a folyóirat címét is meg kellett változtatni: 1825-ben megindult a *Felső Magyar Országi Minerva*, ezért az eredeti címet — *Minerva* — elejtették. Helyette a jóval romantikusabb *Élet és Literatura* címet választotta Szemere és Kölcsey, irodalmunkat az étellel először jelölve meg idehaza programszerűen szorosabb egységben. Az *Élet* az életben előforduló dolgokat — levelezéseket, jeles gondolatokat, mondásokat, vitákat — volt hivatva jelenteni, a *Literatúra* pedig jelesebb műveket és kritikákat. Vagyis nemcsak a művekbe, hanem a művek születésébe is igyekezett beavatni olvasóit az új folyóirat, az írók életébe, gondolkodásába, egymás közti viszonyaiba.

A címben is megjelölt „élet” különben egyként tükrözte a német klasszikus filozófia és a liberális ideológia szellemiségét, főként pedig mindkettőnek művészeti megfelelőjét: a romantikát. Összefüggések megtalálása, mozgás, változás, fejlődés: e célok megvalósítása érdekében formálja ki lapja körül Szemere az újat akaró irodalmárok szövetségét. Irodalmi csoportosulás már előzőleg létrejött nálunk, de az új folyóirat irányítója ennél többet ért el: a romantikus ízlés összes possibili elméletíró hívét sikerült kezdetben orgánuma köré tömörítenie. S ez az eredmény az *Élet és Literatura* szellemi szintjét és irányát eleve minősítette.

Szemere vállalkozásának újszerű volt a címe, még inkább a módszere. A Montesquieu-től merített mottót — „Nem mondani el mindent; s amit mondunk is, csak azért mondani el, hogy az olvasó gondolkodásra ébresztessék” — Szemere nem pusztá formalitásként nyomatta vállalkozásának címdalára. E cél érdekében közölt kiadványában minden véleményt, a törekvéseivel, sőt az őt és Kölcseyt személyükben súlyosan sértőt is. Ezért nyomtatott le folyóiratáról mindenfajta kritikát, dicséretet és gáncsot egyaránt, tett közzé megjelent kritikákat (saját állásfoglalása, sőt kommentáló megjegyzése nélkül), mi több: jelentetett meg újra műveket is, hogy kritikájukat adhassa. *Az olvasó tanuljon meg önállóan gondolkodni, ítélni, választani, minősíteni, szokja meg a kritika atmoszféráját, sajátítsa el a műbírálalt válfajait, módszereit, hangnemeit* — ezek voltak mozgatói Szemere szokatlan gyakorlatának, mely így

Kármán József egykori felvilágosult ideáját intézményesen próbálta irodalmunkban valóra váltani.

• *(A szerkesztő és gyakorlati módszere)* Kevesen tettek annyit a hazai romantika megszületéséért, mint Szemere Pál — kevés ironkban munkált oly szertelen, konvenciókkal nem törődő romantikus lelkiség, mint őbenne. Kezdetől fogva azt az elemi erejű, mélyen szubjektív és érzelmi jellegű, felszabadultságra törekvő költészettípust vallotta magáénak, amelyet folyóirata oly energikusan propagált: spontaneitást, bensőséget és személyes hevületet várt a költészettől. A rendkívülit, az egyedit, a kivételeset, az újonnan teremtettet részesítette mindig előnyben. Kritikai írásai pályakezdésétől fogva a jelen produkcióiról a jelennek szóltak, az elavult irodalmiság bírálatával az új poézis megteremtésére irányultak.

Finom intuícójára és tájékozódó ösztöne frissességére egyaránt bizonyosság, hogy már 1809-ben — messze megelőzve hazai pályatársait — érzékelt a klasszicizmus meghaladottságát s a képzelőerő tevékenységén alapuló művészet jövőjét, a két művészi irányzat ellentétes művészi tipológiáját. Ő szögezte le elsőnek nálunk a művészet „második-”, illetve „másik természet-” voltát, állapította meg alakítás és művészi igazság összefüggését, ábrázolás és kifejezés különbségét, a fikció jogosultságát az irodalomban — egyszóval mindazt, ami a modern irodalmiságnak ma is az alapja.

Szemere a művészet számára nem fogadott el semmiféle normát, megkötő példaszerűséget. Az ő számára életforma, valóságpótlék volt a költészet, igazi mentsvár: akárcsak barátja Kölcsey, ő is kezdetől fogva megvetette az akkori Magyarország lét- és gondolkodásformáit, azt az előírás- és szokásrendszert, amellyel az körülvette. Kazinczy, majd a német romantika tanításai nyomán mindinkább a „szép világ”-ba húzódott, az esztétikum szférájába, amely szemében egyértelművé vált a köznapi valóság ellentétével: a konvenciótlansággal, az emberi erők felszabadultságával, egy soha nem volt világ létrehozásával.

Szemere folyóiratára az irodalmárok figyeltek, azok között is főképp a kifinomult ízlésűek, az európai műveltséggel rendelkezők. A szélesebb közönség viszont határozott viszolygással fogadta az *Élet és Literatúrát*, alig volt képes felfogni a benne meghirdetett új és nagy jelentőségű irodalmi eszméket. Ennek oka pedig Szemere külön, teljesség-

gel rendszertelen, az olvasók átlagának felkészültségével egyáltalán nem törődő szerkesztésmódjában rejlett. A realitásokkal ugyanis az új szerkesztő egyáltalán nem törődött. Úgy állította össze folyóiratát, hogy az a közönség nagy része számára áttekinthetetlen és felfoghatatlan volt. Hiába osztotta „részek”-re a köteteket, e „részek” indokairól semmi közelebbit nem közölt, az egyes közlemények pedig címek és tárgyköri megjelölések hiányában egymásba olvadnak. Annál is inkább, mivel alájuk időnként a szerkesztő más cikkkrésztleteket, glosszákat, megjegyzéseket tördeltet, beiktat máshonnan kimásolt cikktöredékeket, azok eredeti lelőhelyét viszont nem adja meg, a legtöbb esetben pedig a cikkek alól hiányzik szerzőjük neve is. Ráadásul sehol semminő szerkesztői jegyzet nem igazít el a közreadó intencióiról. Mi több: a folyóiratnak még tartalomjegyzéke sincs.

(*A történeti fejlődésről*) A közönségnek azt a töredékét, amelyik vette magának a fáradságot az erőfeszítést igénylő szellemi tornához, ugyanakkor igazi intellektuális élvezettel ajándékozta meg a folyóirat. Mindenekelőtt arra vállalkozott, hogy a francia forradalom és a napóleoni időszak átalakulásai nyomán a megállapodottságot, bevezettségét nemzeti erénynek tekintő nemesi közönség előtt kitörölhetetlenül plasztikussá tegye az újat kezdeményezés, a változás, az evolúció szerepét az irodalomban. Hogy hozzászoktassa azt az *időhöz* s főképp annak *műlásához*: a művek, írók, jelenségek, korszakok történeti látásához, az irodalmi folyamatok genetikusan és visszaeséseken át is (remélhetőleg) progrediáló szemléletéhez.

E fejlődéselv karakterét a tudatosan egymás mellé tördelt három Kölchey-tanulmány adja meg a folyóirat első kötetében. Méghozzá lépcsőzetesen bontva ki azt. Míg az *Iskola és világ* egyetemes emberi horizontok közepette veti fel az evolúció alapvető törvényszerűségét, a *Nemzeti hagyományok* ezt már főként a nemzetre koncentrálja: az olvasó elé vetíti a különböző korszakok egymásból fejlődő képeit, a különbségeket és az ellentéteket, amelyeket a történeti előrelépés mozzanatai előidéznek, az antik és az új költészet eltéréseit s azok történeti indokolását, a hagyomány jelentőségét, amely épp a korszakváltások révén válik a jelen kiaknázható kincsévé s a hazai költészet útjának tanulságait. A történetiséget azután Kölchey Theodor Körner osztrák költő

Zrínyi-drámájáról írott tanulmányában az egyéni alkotás síkján igazolja: egy egyedi produkcióban tükröztetve az új igények és a meghaladott gyakorlat kollízióját, nemkülönben pedig az egyéni és a nemzeti karakter, valamint a kor megfelelését, az individuális emberi lényeg történeti meghatározottságát.

A folyóiratnak csak a következő kötetében jelent meg, de e három Kölcsey-tanulmánnyal szorosan összefügg a negyedik: a *Töredékek a vallásról*, mely az ezekben foglalt evolucionista eszmélkedés általánosító értelmezését adja meg. Itt kerül sor a historizmus és a fejlődéseszmé általános történetfilozófiai alapelveinek körvonalazására. E fejtegetésekben az egyensúly, az egyeztetés, a kiegyenlítés, a mértéktartás, az előremozdulás folyamatosságának és fokozatosságának axiómái kerülnek középpontba. A történeti századok legfőbb tanulságává pedig a középút válik — a forradalomnak, mindennemű nem „szervesen gyökerező” változásnak elutasítása.

A fejlődéselvnek az *Élet és Literaturában* természetesen megvolt a maga időszerű éle, "harci feladata". Főként az ún. nemesi „eredetiség” híveivel szemben. Amikor például Kölcsey és Döbrentei Gábor 1813–1817. évi levélváltásának közlése során a költő-kritikus odanyilatkozik, hogy a magyar nyelvnek nincs — szerencsére nincs — konstrukciója, a nyelv maga meghatározza magát, e maradi szemlélettel veszi fel a küzdelmet: felfogással, mely a nyelvet (és az irodalmat) eleve adott, immanens és a priori nemzeti vonások mechanikus érvényesülésének tekintette, valamely vele született misztikus lényeg megvalósulásának. Az ő nyomán halad Kazinczy is e levélváltás bírálatában, amikor tiltakozik egy-egy kor szintjének abszolutizálása ellen, hangsúlyozva, hogy minden időszaknak megvan a maga tiszta magyarsága, Vörösmartyé éppúgy tiszta, mint Gyöngyösié. De a fejlődéselvet fordítják Kazinczy ellenébe is akkor, amikor a maga meghaladott ízlését tekinti változatlan eszményképnek. Amikor például 1829-ben megjelenteti újabb, az addigiaknál is élesebb támadását Csokonai ellen, vagy amikor az ifjú Szontagh Gusztáv kritikussal vitázva továbbra is a fordításokat ajánlja — még a *Zalán futásával* szemben is.

Az előbbi esetben Szemeréék akként válaszolnak, hogy a széphalmi vezér támadása után közvetlenül tördeltetik egyik legkedvesebb tanítványának, Fáy Andrásnak *Házi-rostáját*, ki itt megkezdi Csokonai

rehabilitációját, s kinek ellenérvei sorában már a „kor lelkének” felismerése az egyik legfontosabb. A „Zalán” esetében még frappánsabb a válasz: ezúttal antológiák teszik közvetlenül érzékletessé az ellenérveket. Egyfelől közlik Kazinczy, Kölcsey, Döbrentei különféle átírásait, másfelől pedig amaz eposz-invokációból álló összeállítást, mely négy korszak sajtószereplését, négy ellentétes költőegyéniséget meghatározó jellegét, ugyanakkor az emelkedés ívét van hivatkozva bemutatni. Összeállítást, melyben immár a „Zalán” lesz a *tetőpont*: csúcsa az individualitás és szubjektivitás elvei történeti korok folyamán megvalósuló fokozatos előretörésének.

(Az *eredetiség-programról*) A kor másik nagy fontosságú irodalomkritikai gondolkörét, az eredetiség elvét ugyancsak Kölcseynek három egymást folytató tanulmánya vezette be a folyóiratba, s ettől kezdve ez úgyszintén vörös fonalként húzódik végig a közölt cikkanyag szövetén. E három értelmezés közül az első, az *Iskola és világ* az antikvitás imitációjának meddőségével, a megváltozott szellemi éghajlattal kapcsolatosan mindjárt az alkotó cselekvést, főképp pedig a saját erők kifejtését állítja a közönség elé követendő princípiumokként. A *Nemzeti hagyományok* pedig valósággal apoteózisát adja az alkotó energiáknak: az eredetiség itt, majd ennek nyomán a folyóirat közleményeiben elválaszthatatlanul összeforr mind a történeti fejlődés, mind pedig a nemzetiség ideáival. E nemzeti eredetiség lesz alapvető értékjegye a világirodalom s a hazai produkciók történeti vázlatainak: akiknek költészetét az *Élet és Literatura* programirata elismeréssel illeti, azok „való érzésük”, „lelkük nagy ereje”, „saját tüzük” alapján szolgálnak rá erre.

Az eredetiségnek más, az adott történeti szituációban magasabb típusa jelenik meg a csatlakozó Körner-tanulmányban: a karakterek teremtése, a sorssal küzdő jellemek — azaz az alakító individualitás igénye. Az eredetiség szubjektív-önfeltáró funkciója mellé kerül az emberábrázoló, lélekrajzi szerepkör, megnyilatkozási formák, ábrázolási közegek terén pedig az addig túlsúlyban levő lírai műfajok mellett előtérbe jutnak a drámaiak.

Újabb oldala lesz a folyóiratban az eredetiségelv kifejtésének-kamatoztatásának: a komikum. Kölcsey tanulmánya Kisfaludy Károly vígjátékáról, *A leányőrzőről*, ennek az esztétikum körébe vonásával, a nem

idealizált természet irodalmi polgárjogával, az emberi élet tükrözésének igényével ismét új területeket nyitott a művészi teremtésnek. Ha pedig a Körner-tanulmányban a szubjektivitást az individualitással tár-sította-kontrasztálta, ezúttal másfajta kontraszt teljesíti a folyóiratban az eredetiség-princípiumot: önmagunk változtatása, a „mindennapi élet bohó alakjaival” szemben fellépő társadalomkritikai igény. A program, mely az önelemzésből indult el, kezdi már átfogni a folyóiratban a magyar társadalomnak majd mindegyik rétegét. Műfaji téren is megfelelően tükröződik ez: az eredetiség megvalósítási lehetőségei között ugyanis Kölcsey a drámaiak mellett végül az epikaiakat is megjelöli. A Körner-tanulmányban a drámát és az eposzt összehasonlítva, az utóbbit például az individualitás és a képzelet jellegzetes terrénusaként nevezi meg. Ekként az *Élet és Literatura* eredetiségkoncepciója az irodalmi ábrázolás műfajhálózatát, mindhárom fő műfaji szféráját átfogja — a drámát és az epikát nyomatékosítva.

Az eredetiség-gondolatnak e széles ívű interpretációja a folyóiratban csakúgy orientáló célokat szolgál, mint a fejlődéseszmeé. Szemeréék ennek az elvnek általuk vallott romantikus értelmezését is következetesen szembefordítják a többi irodalmi irányzat felfogásmódjával. A zseni-fogalom tisztázása adott erre számukra megfelelő kiindulást. Már a Döbrenteivel való levélváltásban jól megfigyelhető az elkülönülésnek és a szembenállásnak kezdődő mozdulata, amikor Kölcsey elsősorban a „Grund”-ot, azaz az elmélyültség klasszikus-romantikus összetevőjét hangsúlyozta vitapartnerének Sturm und Drang-szerű zseni-kategóriája ellenében. Több mint egy évtizeddel később, a folyóirat Körner-tanulmányában meghatározása már jóval romantikusabb — és polemikusabb: „Az örök egyformaságnak unalma, az üresség miatt talált pótolékszcnének és beszélletek, a semmit sem mondó flosculusok, hamis pátosz és hiú elméskedés: nem zseninek jelenségei, mely a maga ki nem forrott, ki nem tisztult állapotjában is különféleség, erős érzelem és teljesség által mutatkozik.” E definíció elhatároló első része éppoly fontos, mint a romantika zseni-elvét karakterizáló második: Kölcsey mesteri módon összegzi benne a meghaladott irányzatok jellemzőit: a neoklasszicizmusét, a Sturm und Drangét, a nemesi szentimentalizmusét, az iskolás és felvilágosult klasszicizmusét. E meghaladott irányzatok korszerűtlen eredetiség-felfogása ellen indul harcba az *Élet és Literatura*.

Elsősorban ismét csak Kölcsey szellemi fegyvereivel. A nemesi eredetiség koncepciójával főként a Körner-dráma elemzésében számol le, határozottan kiutasítva a pusztá hazafiságot az esztétikum közegeből, s érzékletes példákkal világítva meg ennek további gyöngeségeit: a lírai habzást és a dagályt, az érzelmi egyoldalúságot és a szabványosságot — melyeket már emlékezetes Berzsenyi-kritikájában irodalmi gyakorlatunk legfőbb hibáiként jelölt meg. E kritika amúgy is szellemi ütközőpont a folyóiratban: az *Előbeszéd* és a *Kritika és antikritika* című Kölcsey-művek Berzsenyinek válaszolva elsősorban szintén a nemesi eredetiség — e groteszk és anakronisztikus „Sturm und Drang” „hadállása-it” rombolják. A klasszicizmus meghaladottsága az eklektikus felfogású *Döbrenteeivel való levélváltásból* tűnik ki plasztikusan — a „lángszív ömlése”, a „vérző szív”, a „mamselle la règle”-lel szakítás stb. mind az eredetiség korlátozott követelményeinek üzen hadat —, még inkább *Az Iliászi pörből*, hol Kölcsey a legnyíltabban fogalmazta meg a korrekció, az imitáció és a copia-elv elavultságát. Az irányzat iskolás válfajának, mely a pusztá leírást, a természet lélektelen másolását tekintette a költészet feladatának, tarthatatlanságára pedig a *Képzőművészség és költésben* mutatott rá az *Élet és irodalom* főszerkesztője.

Továbbra is kontrasztot követ Szemere szellemes szerkesztésében: míg kezdetben Kölcsey harcolt az eredetiség-elvért, idővel már a Kazinczy-hívek „harcolnak” érte Kölcseyvel. Egymással vitázva — ez Szemere legkedveltebb módszere — igénylik ugyanazt. Itt szinte egymásra licitálnak a romantikus esztétika alapkövetelményeinek hangsúlyozásában. Mert ha Kölcsey olyan elveket állít fel *Szemere szonettjeivel* kapcsolatos írásában, hogy a költészet ne csak szép és édes, de megindító is legyen, „egyetlenegy vonással” tétessék, a poéta fáradtság és ékek nélkül alkosson stb., Horvát István továbbmegy: a szonettet épenséggel „leggyengédebb és legérzékenyebb” nemnek érzi, átírásaival a produkció romantikus karakterét erősíti; Vitkovics Mihály pedig a külső kellékekre ügyeléssel szemben a belső összefüggéseket, a versegészből sugárzó ihlet épségét — kimondatlanul is már-már a belső formát kéri számon Kölcseytől. Azt az elvet, amely a Szemere szonettjeivel kapcsolatos polémiát lezáró Kölcsey-tanulmánynak azután legfőbb gondolati indítatása lesz.

Barátja harcát Szemere másképp is megtámogatja. A műfordításról írott tanulmánya Kazinczy ellenében felvonultatja — Kazinczyt is. Mert nem ezt a célt szolgálta a *Sallustius-fordítás előszó-részletének* közlése, mely az eredetiséget magasabb irodalmi foknak és szintnek nyilvánítja a fordításoknál? Vagy amikor az agg széphalmi mester a *Kölcsey-Döbrentei levélváltás bírálatában* sorra elismeri az 1817-es szaktítás során szemére lobbantott főbb igazságokat, zseniális egykori tanítványa eredetiségre és változatosságra törekvését éppúgy helyeselve, mint erőteljesebb, markánsabb, kifejezőbb nyelvhasználatát?

(Az új irodalmi nemzetértelmezésért) Az eredetiség-gondolat az *Élet és Literaturá*-ban is — mint a kor irodalomkritikai gondolkodásában általában — elválhatatlanul összefonódva jelentkezett a nemzetiség eszméjével. Folyóiratunkban ez a kölcsönösség és magának a nemzeti eszmének kifejtése — Kölcsey égisze alatt — legnagyobbbrészt pozitív módon valósult meg. Erről szólva az *Élet és Literaturá*-ban elsősorban nem az osztálykülönbségek és -ellentétek mesterséges feloldásának a szándéka, a nemesség társadalmi primátusának biztosítása dominált, hanem az eszmekör másik hazai fő oldala: a polgári nemzetté válás szolgálata. Kapcsolatosan a közönségteremtés indítékával, az irodalom terének és hatásának minden oldalú kiszélesítésével. Első folyóiratunk volt az *Élet és Literatura*, amelyik már a polgári nemzet feltételeinek közepette gondolkodott az irodalomról, — amelyik azt nem nemesi privilégiumnak vagy válogatott hozzáértő kevesek ügyének tekintette.

Mint annyikor, e vonatkozásban is Kölcsey kezdeményezett: mindenekelőtt a *Nemzeti hagyományokkal*, melyeket immár az egész nemzet közkincsének tekintett, s melyeket a maga korában tudvaleműleg épp a közrendű népnél vélt feltalálni. Ideális erő számára a nemzeti karakter, mely egységbe forraszt a feudalizmus partikularitásában, testvériesíteni tud a széttagoltságban, képes a rendiség viszonyai közepette megosztani a rendiségen kívül állókkal — legalábbis virtuálisan — azt, amit a nemesség addig csupán magáénak tekintett: a hazát és a nemzetet.

Ez az egységtörekvés természetesen még inkább megnöveli a drámai műfajok időszerűségét, s feladatukká teszi a teoretikusoknak az idegenszerűségek és a nemesi elzárkózás elleni kétfrontos küzdelmet. Újabb célkitűzése ez az *Élet és Literatura* dramaturgiai értekezéseinek: így a

Körner-tanulmány akként veszi fel a harcot, hogy valósággal enciklopédiáját adja a régi irodalmi nemzetiség-fogalom képtelen egyoldalúságainak. A komikumértekezés pedig akként, hogy olyan ábrázolási nemet, illetve műfajt vezet be elméletileg az irodalomba, amelyek társadalombírálatukkal eleve nemzeti szélességűek, messze túlhaladják a nemesség szféráját. Elsőrendű lehetőséget kínálva arra, hogy az irodalom „populáris”-sá váljon: eljusson a fentebb stíl arisztokratizmusától és a „bajnoki” magyarkodástól a mindennapiság embereiig. S hogy a folyóiratban már mennyire erről van szó, egy egészen más műfajú Kölcsey-írás is alátámasztja: az *Egyházi beszéd*, mely azért fordul az irodalomtól messzebb álló megnyilatkozási közeg kérdései felé, hogy általa is a „nemes popularitás” műfajaira, a sokaság felvilágosítására–felemelésére buzdítson.

Az *Élet és Literatura* törekvéseiről egyes esetekben a fiatalok vallanak a legnyíltabban. A nemzetiség, nemzeti irodalom kultuszának ideológiai hátterét, a nemzetfogalom polgári kiszélesítését is Toldy Ferenc tárja fel leplezetlenül. A kritikáról értekezve Szemeréék húsz esztendő adeptusa ugyanis azt a közhelynek látszó igazságot állítja fel, hogy e műfaj azért múlhatatlanul szükséges, mivel messze elmaradtunk a külföldtől. Kazinczy sugallatait visszhangozná ez az észrevétel? Azt is, de annál jóval többet: Toldy nem éri be a művelt, irodalomban jártas ezrekkel, számára „ezen ezek még nem teszik a nemzetet, a testet.” Ez az oka annak, hogy oly kritikai vállalkozás létrehozására tesz javaslatot, mely a nagyvilág minden könyvéről *mindenkit* tudósítana. Újabb aspektusa tűnik fel tehát a nemzeti irodalomnak: a kritika műfaja mint a polgári nemzetté válás előmozdító-egységesítő faktora, összetevője.

Ahhoz azonban, hogy ez megvalósuljon, a folyóirat alapindításaihoz híven fel kellett venni e téren is a régi beidegzettségekkel és irodalmi következményeikkel a harcot. Ezt már — mint előbb láttuk — tanulmányaiban Kölcsey megkezdte, s Szemere akként folytatta, hogy változtatás nélkül lenyomatta a régi irodalmi nemzetértelmezés jellegzetes megnyilatkozásait. Kölcsey nézeteit veszi különben ösztüz alá valamennyi. Így Mailáth János, első romantikus költészettörténetünk szerzőjének Berzsenyiről alkotott ítéletét, miszerint Berzsenyi azért az első magyar költő, mivel egészen magyar; Döbrentei antikritikáját, melyet Kazinczy bírálatára írt: oly tételekkel, hogy a nemzeti nyelv tősgyökeres természetét, „eredendő” karakterét, az „ösről maradt palotát”

kell megtartani, követni, irodalmunkban „korcstalan magyar nyelvűség” kell stb. S végül utóbb a fiatal és reményteljes kritikus, Szontagh Gusztáv krypto-konzervatív írásait közölte, melyek egyelőre a rendi nacionalizmus irodalomfelfogását summázzák. Egyik cikkében Döbrentei polémiáját folytatja Kazinczyval, illetve Kölcseyvel az „eredeti magyar nyelvi alkotmány” nevében, dogmatikus álláspontját azzal a Rousseau-t tipikusan nemesi módon értelmező tétellel „támogatva meg”, hogy „Ép durvaság jobb fonák míveltségénél”. Másik írásában pedig a komikumtanulmányhoz fűz megjegyzéseket Szontagh. Kisfaludy Károly újabb drámáira reflektál: szerinte az *Aurora* vezére letérni látszik ifjúsága, a *Kérők* útjáról, mivel frissen megjelent darabjai nélkülözik a nemzeti élet színeit, míg bátyjának nemesházi rajzolatai, jóllehet tele vannak művészi hibákkal, „magyarok és nemzetiek”, így gyönyörűséget okoznak.

Ha a konzervativizmus tehetséges fiatalokat is felvonultatott nézetei kolportálására, Szemere még felkészültebb és tágabb látókörű fiatalokkal adatta meg a választ. Mailáthnak Toldy felelt az *Élet és Lite-ratúra* I. kötetéről írott kritikájában. Előítélettől mentes, kérelhetetlen logikájú kérdése sok félreértésért volt Kölcsey számára elégtétel: „... a nemzetiség e legfentebb tulajdona a költőnek, s nem lehet-e a nem-nemzeti nagyobb mindeneknél? „S ehhez hasonló másik ríposztja is, amellyel ugyancsak a feudális nacionalizmus jellegzetes megnyilatkozását, Dessewffy József „kíméltre” intését utasította vissza: „... mehet-e addig a patrióta kívánsága, hogy száraz kórót rágjunk, mert e földi, az ananász helyett, mert nem e földi?” Szellemes találatai tíz év küzdelmeinek — benne folyóiratunk munkájának — gyümölcseit sűrítik magukba.

Szontagh ortológus reprízére Kazinczy adta meg a feleletet: a fejlődéselvet hangsúlyozva, amelyet ugyan Szontagh emlegetett, de amely ítéleteiből hiányzott. Emellett aláhúzta a Toldy által mondottakat: a tudomány országában a földnek minden lakosa egy nagy nemzet tagja, s a fejlődni nem akaró nem mellőzheti, hogy a többi nemzetet figyelje. A másik polémia Szontaghgal — Kisfaludy Károly védelmében — pedig perdöntő volt a nemzetiség- és eredetiségprincípiumok polgárosuló tartalmainak diadalra juttatásában. Először Toldy adta meg a választ, részletesebben kifejtve a Mailáthnak írottakat: a nemzetiség nem egyetlen része a karakternek, az általános emberi magasabb jellemjegy a nemzetiségnél, „az okos állat legfőképpen ember”. A nemzeti jelleg

nem lehet minden műfajban meghatározó érvényű, társadalmi színműben elég, ha a karakterekben nemzeti jellegre vonatkozó ellentmondások nincsenek — állítja Toldy a nemzeti eszme mellé az általános emberit, megteremtve a kettő között az egyensúlyt. Kisfaludy Károly vígjátékainak védelmét azután a gyermekifjú Szalay Lászlónak, a későbbi kiváló centralista politikusnak és jogtudósnak az *Élet és Literatura* újabb kötetéről kifejtett véleménye koronázta meg: Toldyval értve egyet a nemzetiséget már élesen elválasztja a hazafiságtól, s Kisfaludy Sándor nemesházi rajzolataiban csak az utóbbit találja fel. A nemzetiség, nemzeti irodalom polgári értelmezése ezzel végérvényesen és karakterisztikusan elvált a nemesitől, sőt szembefordult azzal, s hogy mennyire, bizonyítja a két egyéni produkciónak Szalay-féle szarkasztikus minősítése „... az Emberi szív örvényei [Himfy egyik akkortájt megjelent produktuma] a goethei mottón kívül nem egyéb prédikációnál e textusra: Zsidó, ne végy feleséget a Moabitákból!” Öccsének darabjai viszont szerinte igen hű másolatai társadalmi viszonyainknak. (Szalay László: *Észrevételek a Muzáron III. és IV. kötetéről*. Pesten é. n. [1830.]).

(Az *Élet és Literatura* harca a kritika műfajának meggyökereztetéséért) Előző fejtegetéseink nyomán aligha szükséges bizonygatnunk, hogy Szemere folyóiratának tevékenységében milyen nagy szerepet játszott a kritika, s talán az is valamelyest kiviláglott, hogy a vállalkozás milyen elsőrendű feladatokat vállalt magára e műfaj meghonosítása érdekében. A történetiség, eredetiség, nemzetiség eszméinek vitatása magától értetődően kívánta meg azt a kritikai magatartást, amelynek végérvényes hazai megszilárdulása nélkül viszont értelmét vesztené volna ez elvek új típusú tükröződése — a romantika.

Közismert, hogy a két szerkesztő személye 1817 után szinte jelképe volt idehaza a kritika ügyének. A legtöbbet pedig ezért folyóiratukkal cselekedtek. Nem annyira recenziókkal — ilyet az *Élet és Literaturában* viszonylag keveset közöltek, s azok sem voltak igazi műbírálatok —, mint inkább a kritikai munka lényegét megvilágító, új meg új nézőpontokból végigpásztázó tanulmányok publikálásával, s főképpen személyes példadásukkal. A kritikát bátorító, a személyes érdekeket az irodalom kibontakozásának alávető pártatlan magatartásukkal. El lehet

mondani: jórészt az *Élet és Literatura* köteteiben megmutatkozó önkritikai-kritikai erejük törte meg a „napkeleti fejek” ellenállását a műfajjal szemben Magyarországon.

Elősegítette ezt az is, hogy folyóiratukban valósult meg a kritikai munka igazi ösztönzője, felhajtóereje: teória és kritika egygyé forrása, elvek és gyakorlati alkalmazásuk igazi összhangja. Szükségtelen erősítenünk azt a tényt, hogy a műbírálatnak, illetve irodalomkritikai eszmélkedésnek minő energiát és feszültséget ad, ha egy homogén elvrendszer gyakorlati érvényesítésén alapul, ha tudatosság, szellemi-szemléleti egység és elmélyült stúdium hármasságának gyümölcse. Ha egyöntetű orientáló szándékok állnak mögötte, s mindennek révén „mozgó esztétikává” képes felfokozódni.

Kölcsey egész kötetnyi írással szolgálta itt ezt az ügyet — aktív és passzív módon egyaránt. Tanulmányosorozata, a *Nemzeti hagyományoktól a Kritika és antikritikáig* s a *Szemere szonettjeiről* adott különféle értékelései közléséig — mint láttuk — magában véve bizonyossága volt az elvekhez mérő, műveket folyamatban mérlegelő, viszonyítások rendszerében elhelyező esztétikai ítéletnek. A többi kritikai tárgyú írás legnagyobb része pedig *róla* szól: az egykori nagy „botrány”-t: 1817-ben publikált Csokonai- és Berzsenyi-kritikáit volt hivatott feltárni, elemezni — nemegyszer már-már a viviszekció kíméletlenségével bonckés alá venni. Ennek révén s ezen túl is: kevés az *Élet és Literaturában* az olyan írás, amelyet ne hatna át valamiképp a Szemere és Kölcsey diktálta irodalmi liberalizmus szelleme: ha más nem, az egymás mellé tördelések, szembesítő véleményablók fejezik ki azt.

1817-ben az irodalmi konzervativizmus belefojtotta a legnagyobb magyar kritikai gondolkodóba a szót, egy évtizeddel később ő és barátja mégis e kritikák és utóhullámaik értelmezésével roppantották szét a műfajt gátló maradiság abroncsait. Az idevonatkozó cikksorozat alap-tendenciáját Szemere tanulmánya adja meg *A tudományos perek és tollharcok hasznáról* (mindjárt a folyóirat első kötetében) — majd Berzsenyi első antirecenziójának és Kölcsey válaszának közlése bontja ki az antinómiát. Amit jelzett írásában Szemere mond, az nem új: az érdeklődés tollharcok által történő felcsigázásáról, a kritikus feladatköréről

írottakat sokszor elmondották már. Ezzel együtt: szövegét rejtett feszültséggel tölti el az apologetikus szándék, Kölcsey ügyének „per-újra-felvétele”, nemkülönben az, hogy védelmében éppenséggel az ő, illetve mestere, Kazinczy kritikáira vonatkozó legfontosabb tételeit sorakoztatja fel szentenciózus-aforisztikus kielezettséggel. Olyan, egykor Horvát Istvánék által annyira támadott szempontokat dob be itt Szemere újra a köztudatba, mint hogy a nyelv nem egyedül a szokás és az etimológia, azaz az empíria, hanem a kriticizmus dolga is, mely hol tisztel, hol nem; hogy az írónak nem elég a grammatika és a lexikográfia, hanem ízlés is kell; hogy nemcsak a keleti nyelvek paradigmáit kell ismernie, hanem nyugati literatúrákkal való kapcsolat következményeit is levonnia stb.

Minden szónál szebben beszél a tett: amit Szemere a kritika szabadságáról e helyt megfogalmazott, azt a gyakorlatban is bizonyítja. Egyrészt azzal, hogy bő részleteket jelentet meg Berzsenyinek első, 1817–1818-ban írott antirecenziójából, mely nagyrészt elvakult személyeskedés, másrészt közli Kölcsey fanyar önironikus válaszát, a *Kritika és antikritikát*. S teszi ezt Szemere annak ellenére, hogy barátja ominózus bírálatával annak idején maga sem értett egyet. Időközben ugyanis megjelent Berzsenyi új antikritikája — sok tekintetben a bírálat műfajával — ugyan személyes sértődöttsége kapcsán, de mégiscsak elvileg szembehelyezkedő, azt megfojtani szándékozó — szellemben, amelyet szerkesztőnk ironikusan így aposztrofált: „Recenzens, te rosszul ítéltél, mert íme, én egy vagyok azon jelesek közül, kiket csak bámulni kell!” E hármás „körviadal”-hoz tartozik még Szemere addig példa nélkül álló önkritikája is: közlésezi *Vida Lászlóhoz*, a pesti magyar színtársulat igazgatójához intézett nagyszerű költői levelét (1810), s hozzáfűzött jegyzetében nemcsak elfogadja Berzsenyinek róla szóló igazságtalan ítéletét, hanem szigorúságban még túl is tesz műve elfogult megítélőjén. Ennél frappánsabb választ a niklai költő szubjektívizmusára aligha adhatott.

A folyóirat szerkesztője különben okulásul a kötetekben elszórtan egész kis antológiát tesz közzé barátja kritikáinak régi és új fejleményeiből. Ezt a célt is szolgálja például a bírálatok geneziséét feltáró Kölcsey–Döbrentei levélváltás publikálása, továbbá az utóbbinak a nemesi konzervativizmus változatlan állásfoglalását tükröző antikritikája (oly

tipikus kitételekkel, hogy „Ily két szabad tűzű teremtő lelket, mint Kisfaludy Sándor és Berzsenyi, nem feszesen kicirkalmazás határai közé szeretek látni” stb.) E régi típusú gondolkodás átvilágítása érdekében közli Szemere Döbrenteinek 1826. november 25-i levelét is, mely elítélőleg nyilatkozik a Berzsenyi-polémia közléséről, illetve Ferenczy Lajos ugyancsak ez idő tájt kelt olvasói reagálását, mely a hibák felfedeztetésében „nagyobb kíméltre” int, végül Berzsenyi 1825. évi antirecenziójának legelfogultabb részletét. S a válasz? Szemeréék felelete mindennek akadálytalan megjelentetése volt. Csakugyan: nagyvonalúbb érvet igazuk mellett aligha találhattak volna. Gesztusukban a kritikai liberalizmus szellemi potenciája éppoly messzesugárzó volt, mint a szonettek körüli polémiában is: akkor, amikor Szemere közzétette a szemefényét, szonettjeit porrá zúzó egykori bírálatot (s éppen a hozzá legközelebb álló Kölcsey tollából), s amikor nagy szerkesztőtársa beleegyezett kétféle, egymással homlokegyenest ellentétes bírálatának párhuzamos közlésébe.

Csupán elvileg, minden személyes mozzanattól tartózkodva vállalkoztak e kritikai polémiák tanulságainak összegzésére. Egy újabb, *Házi jegyzetek* című nagyszabású összeállításban, ahol egyfelől ismét felvonultatták a kritikaellenesség ismert bajvívóit, Horvát Istvánt, Dessewffyt, Berzsenyit s legkivált Kisfaludy Sándort. Az ő nézeteik összegző-általánosítóan elemző ellenpontjaképpen pedig ugyanott közzétették Kölcsey *Jegyzetek a kritikáról és a poézisről* című tanulmányát, melynek fontos szempontjai — az ízlésnek nemcsak szubjektív, de általános jellegéről, a szép egyetemességéről, a zseni alkotásai és a kritikusi kánon összefüggéséről — a teoretikus eszmei-elméleti magaslatáról, személytelenül adják meg a cáfolhatatlan feleletet.

A műbíró tevékenység polgárosult funkciójáról a legígéretesebbet mindazonáltal megint csak nem ők, a mesterek mondták el, hanem a fiatalok. Toldy például, ki már merőben elfogulatlanul (és minden rezignáció nélkül) érzi magáénak a polgárosult irodalmi közszellemet, s ezen belül a kritikaiságot. Ő veti papírra először azt a kritikai tevékenységet meghatározó fontos társadalmi szempontot, amely Bajza híres *Conversations lexiconi*-pörének legfőbb mozgatója lesz: a literatúra „külön státus”, „igazgató szék” benne a kritika, a tudományok országában a „republika szellemének” kell hatnia. Hogy erre már az ifjabbik Schlegel

is utalt, amikor 1797-ben megállapította: „Die Poesie ist eine republikanische Rede; eine Rede, die ihr eignes Gesetz und ihr eigner Zweck ist, wo alle Teile freie Bürger sind und mitstimmen dürfen”? Kétségkívül, de ennek az irodalmi életet a feudális közélettől elkülönítő elvnek kinyilvánításával a hazai közegben Toldy mindenképp úttörő szerepet vállalt. Mint ahogyan az ezt követő szónokias platformmal is, melyben a „szép palotája” szolgálatára hívta fel kritikustársait — jóllehet felhívása nem más, mint romantizált parafrázisa Lessing *Levelek az antikvitásról* (1768–1769) híres 57. levelében foglaltaknak. Emellett a hirdetett korszerű magatartásménynek meggyőző gyakorlati bizonyosságát is adta ugyanekkor: abban az elmélyült kritikában, amely — mint arról már szóltunk — épp folyóiratunkról, a „szépnek iskolájá”-ról számolt be nagy elismeréssel a *Tudományos Gyűjtemény* hasábjain.

De nemcsak Toldy gesztusai vallottak arról, hogy a szerkesztők kezdeményezését a fiatalok megértették. Stettner-Zádor György (írói álnevén Fenyéry Gyula) és Szontagh Gusztáv, az *Aurora*-kör pályakezdő tagjai a II. kötetet bírálva maradéktalanul azonosulnak az *Élet és Literatura* kritikaiságával. Sőt Szontagh, kinek nézeteiben ez idő tájt a feudális nacionalizmusnak oly sok eszmeleme volt még megtalálható, ezen a téren igen lényeges, előremutató elvi tanulságot is kimond. Azt, hogy a literatura merőben más közeg, mint a társaságé, a szokványos nemesi milióé. „Csak különböző individualitásnak különböző látásmódja s szabad vizsgálatjai által fejlik ki tisztára minden oldalról az igazság” — vallja Kölcsey vitapartnere, e téren egyetértve a lap híres főmunkatársával.

Legszebb eredménye a kritikai küzdelmeknek mindazonáltal a folyóirat „Benjámín”-jének, Szalay Lászlónak a vállalkozás újabb kötetéről írott, már említett könyvecskéje volt, az *Észrevételek a Muzáron III–IV. kötetéről*. Ez a mű azt nyújtotta, amelynek eléréseért a szerkesztők harcba indultak: a romantikus elmélet legfrissebb és legkorszerűbb gondolatainak alkalmazását következetesen kritikai módszerrel és szemlélettel. A fiatal író kritikai attitűdje: hallatlan nyíltsága, előítéletektől való teljes mentessége, tekintélyeket nem tisztelő, markáns ítélőereje: az *Élet és Literatura* szerkesztője és főmunkatársa munkája értelmének, sikerének legszebb bizonyossága.

Ekkor kellett volna a vállalkozást befejezni. Hogy azonban az olvasót erről meggyőzhessük, a folyóirat historikumához kell röviden visszatérnünk.

(*A Muzáriorion kötetei*) Az első két kötet vitathatatlanul kimagasló színvonalat ért el nemcsak esztétikai irodalmunk, de a kortársi magyar irodalom egészében is. Mégis: a közönség érdeklődésével kezdettől fogva bajok mutatkoztak. A folyóirat nemigen fogyott, s emiatt a II. kötetet már csak ötszáz példányban jelentette meg Szemere. 1826-ban és 1827-ben az előfizetésgyűjtők levelei egyöntetűen arról panaszkodnak, hogy a „kritika-esztétikai literatúra oly kevésbé kapós”. A II. kötetrel azután ez a szakadék a lap intenciói és a közönség felkészületlensége következtében tovább mélyült: a már említett Ferenczy Lajos nevű olvasó például akként értelmezte a folyóirat címét a II. kötet végén közölt olvasólevélben, hogy „valami életleírások foglaltatnak a könyvben, a literatúráról való értekezésekkel egyetemben”. Döbrentei 1826. november 25-i és Guzmics Izidor 1827. május 11-i leveleinek tartalmán is érdemes lett volna a szerkesztőnek elgondolkoznia. Ha Döbrentei még csak a ciklusok és címek hiányát róta fel az *Élet és Literatúrá*nak, Guzmics jóval tovább ment: a közönségtől való elszakadottságot, az olvasói érdekek elhanyagolását lobbantotta a szerkesztő szemére.

Múlhatatlanná vált tehát a közönség igényeihez, felkészültségéhez való közelítés. S amikor — egy éves szüneteltetés után — 1829 tavaszán a folyóirat III. kötete megjelent, már új nevet viselt a címlapján. Olyat, amely eleve jelezte a szerkesztői koncepció módosulását. A romantikus nevet Szemere az antikos *Muzáriorion*-nal cserélte fel. Wieland híres epikus tanítókölteményének (1768) címét nem azért választotta, mintha megtért volna az eposz hirdette „mértéktartó középutasság” eszméihez. Kényszerűség volt számára ez a címváltoztatás, a közönségóhaj tudomásulvétele. A klasszicista cím különben e publikum számára azt is tükrözni volt hivatott, hogy a benne foglalt tudomány ezentúl a gráciák filozófiája lesz, azaz elméletet ezentúl könnyedséggel, oldottsággal, színes költőiséggel társít.

Maga a III. kötet különben — az első kettő magaslatai után — rendkívüli visszaesés. Nemcsak a folyóirat neve változott, hanem, sajnos, egész karaktere is. Közrejátszott ebben a vállalkozás lelkének, Kölcseynek kiválása a munkatársi gárdából — a kibontakozó politikai harcok foglalták el idejét, a költő-kritikus 1832-től kezdődően már a reformer ellenzék egyik vezére lett az országgyűlésen —, s Szemere meglehetősen elegyes, szürke szépirodalmi anyag közlésével igyekezett pótolni őt, illetve megnyerni az olvasókat. Mindenesetre ebben a kötetben épp az irodalomkritikai anyag a legkevesebb. A IV. kötetrel viszont — a mélypont után — ismét emelkedés következett. Az ugyancsak 1829 tavaszán megjelent kiadvány, ha nem is éri el mindenben az indulás szintjét, zömében újra értékes irodalomteoretikus anyagot nyújt. Olyan elvi írások gyűjteményét, amelyek az adott szinten megnyugtató módon lezárják a legfontosabb vitapontokat, eldöntik a polgárosult, romantikus-liberális eszmék érvényesülése javára azokat, — egyszersmind azonban befejezetté, a kialakult helyzetben feleslegessé is téve további működését.

Szemere azonban ezt nem ismerte fel, s *négy esztendő szünet után*, 1833 májusában — csupán azért, hogy Bajzának időközben megindított és nagysikerű *Kritikai Lapok*jával versenyezzen — újabb kötetet adott ki belőle. Ismét csak eltérve eredeti koncepciójától. Irodalomelméleti anyagot ugyan ez új *Muzáron*ban bőven találunk, de sok köszönet bennük nincs: túlnyomó részük utánközlés. Méghozzá az új, 1833-ban már differenciáltabb irodalmi helyzetben merőben funkciótlan: e mássutt már megjelent írások utánnyomásával a folyóirat nem szembesít — mint régebben — különféle álláspontokat, nem világít meg lényegében semmit.

Csak árnyéka volt már ekkor egykori irodalomkritikai önmagának az *Élet és Literatura-Muzáron*. Mint arra Bajza József bírálata is utalt a *Kritikai Lapok*ban: az utolsó kötetben megjelent negyvenhat különféle mű körül mindössze öt olyan kritikai jellegű írás akad, amelyik új szempontokat ad a kor *irodalomelméleti* gondolkodásához. Kiegészítette e jogos bírálatot Vörösmarty is gunyoros epigrammaival. Bajza ítéletéből idézünk néhány sort: „Itt az ismeretek újra lenyomatása egész dühösséggé vált . . . ívekre terjedő hosszabb értekezések vannak lenyomatva, s oly értekezések nevezetesen, melyeket még alig tettünk le kezünkől . . . Az

előbbeni kötetekben az ismert munkák, vagy ezeknek töredékei lenyomatva azért voltak, hogy alkalmat szolgáljanak némely talán hasznos észrevételekre, itt láthatni lenyomatásokat minden észrevétel nélkül.”

A befejező évfolyamban tehát általában véve igen kevés a figyelemre méltó — akár az irodalomelméleti írásokat, akár az egyéb jellegűeket tekintjük végig. Kölcsey két beszéde tartozik az előző csoportba mindekelőtt: a nemzeti színház felállítását sürgető, a színjátszás osztályokat nemzetté összeforrasztó szerepét hangsúlyozó *Játékszín* s az irodalmi-irodalomkritikai „parainesis”-ének számító, gyönyörű *Kazinczy-émlékbeszéd*. Az utóbbi azonban másutt is megjelent. S a nem irodalmi tárgyú írások körül is az egyik az ő nevéhez fűződik: a *Történetnyomozás*, mely a történetírás addig pusztán leíró gyakorlata helyébe történetfilozófiát követel, oknyomozást, összehasonlítását nemzeteknek és századoknak, s ami a legfontosabb: a fejlődés összetevőinek rajzát. Mellettük Szemere, illetve Kölcsey két ifjú adeptusának, Szalay Lászlónak és Eötvös Józsefnek írásai válnak ki még a kötet anyagából: a hűsz esztendő Eötvös *Bel- és külvilág* című lírai elmélkedéssorozatára reflektál ugyancsak hűsz esztendő legközelebbi jóbarátja, Szalay László, későbbi centralista eszmetársa és harcostársa *Fény és melegség* című kommentárjában. (Zárójelben jegyezzük meg: tömörebben és találóbban azóta sem határozta meg senki az eötvösi életmű legfőbb szellemi-érzelmi karakterét!)

Eötvös erkölcsfilozófiai aforizmákat tesz itt közzé, a későbbi nagy emberbarát és a közéleti pályára felkészülő férfi érzelemtől és belső sugárzással áthatott világnézeti vallomásait. Ugyanez a meleg hit, a használni akarás töretlen életbizalma telíti Szalay reflexióját: a kor poézisének célját keresi, s azt az individuumok és masszák, azaz az egyének és a tömegek szellemére hatásban jelöli meg. A francia romantika előretörése, közelebről Victor Hugo és Cousin művei alapján az irodalom feladatát, funkcióját már nemcsak az individualitás, hanem a tömegek szolgálatában jelöli meg. Abban a társadalmiságban, újfajta közösségtudatban, amely ha itt még elvontan, spiritualista érzelmi burookban jelentkezik is, de jelentkezik már: beköszöntő előjeleként a következő időszak irodalomkritikai gondolkodása hazai nagy vívmányának.

Mindez azonban a júliusi forradalom utáni kor fejleményeibe vezet át, s túl is mutat már a *Muzáron* profilján. 1833-ra e folyóirat körül megritkult a levegő. A zseni, az eredetiség, az önálló gondolkodás, az

autonóm esztétikai ítélet, a nemzeti múlt recepciója, a történetiség, a dráma közönségformáló funkciója stb. eszméiért már nem kellett harcolni: természetes részeivé váltak azok az irodalom jelenének. S ugyan miért lett volna szükséges bizonygatni az irodalom reszublikájának elvét akkor, amikor már javában folytak a tekintélyt nem tisztelő, heves polémiák? Az *Élet és Literatúra* – *Muzáron* 1833 után azért nem jelent meg többé, mert immár teljesítette — egy egész korszak irodalomkritikai gondolkodását formáló érvénnyel — alapvető feladatait. Eredményei nemegyszer azoknak a műveiben is tovább éltek és hatottak — a felgyorsuló fejlődés következményeinek jótékony „iróniája” ez —, akikkel a folyóirat oly sokat vitázott.

Fenyő István

BEVEZETŐ A KÖTET HASZNÁLATÁHOZ

Repertóriumunk szerkezete a hagyományos *kronologikus* rendet követi. Egy-egy *leírási egysége* tételszámtól tételszámgig tart, és három, egymástól nagyobb sorközzel is elválasztott fő részből áll. Az *első rész* az írás szerzőjének nevét, az írás címét és műfaját adja meg. Ha a szerző álnévvel, rövidített névvel vagy betűjeggyel publikált, megpróbáltuk a nevét, illetve neve hiányzó részét kideríteni, és szögletes zárójelben közöltük azt. Az írások jelentős hányadának nem volt címe, esetükben címként kezdősorukat szerepeltetjük; ha később kaptak címet, akkor ez az annotációból derül ki. A *második rész* minimum egy, maximum három számozott sorból áll. Az első az Élet és Literatúra-, ill. a Muzá- rion-beli impresszumot közli, a második és a harmadik pedig egy múlt századbeli, valamint egy modern 20. századi gyűjteményes kiadásban jelöli ki ugyanennek a szövegnek a helyét. Sok esetben mindössze egy vagy két impresszum van, nem lévén több forrás. A szokásostól eltérő forrásközlésnek az az oka, hogy a repertórium a készülő Kölcsey-kritikai kiadás segédleteként született meg. A *harmadik rész* a forrásokra vonatkozó megjegyzéseket foglalja magába, élükön a forrásokra utaló számmal. Ha egy forrással kapcsolatban több megjegyzést is kellett tenni, akkor a sorszámot betűjelekkel tagoltuk tovább. Ez utóbbi az Élet és Literatúra, ill. a Muzá rion, tehát az első forrás esetében vált szükségessé. Az írásokban található minden további szöveget, pl. levél, vers, lábjegyzet stb. az annotációban emeltünk ki, hivatkozva a szerző- re, címre és a pontos oldalszámra, ha ez lehetséges volt. A második és harmadik annotáció az esetek többségében az összkiadásban szereplő címekeket adja meg.

A repertórium elején a *folyóirat könyvészeti leírása*, egy közönsé- ges *rövidítésjegyzék* és egy, a második, ill. harmadik forrásként megjelölt összkiadások, vagy egyéb kiadványok rövidítéseinek feloldását tartalma- zó *jegyzék* szerepel. A bibliográfia végén összevont *név- és címmutató* található. A nevek után szereplő tételszámok tipográfiája érzékelteti, hogy az egyes esetekben a név szerzői vagy tárgyi minőségben fordul elő a repertóriumban. Az álló számok mindig szerőseget jelentenek. Ha cím nem csatlakozik valamely számhoz, ez azt jelenti, hogy az adott

tételben az írást — mivel annak címe nem volt, vagy azt nem sikerült megállapítanunk — csak kezdősorával jelöltük meg, ha a számhoz cím is csatlakozik, akkor azt kurzívval szedve a tételszám után helyeztük el. A címek kétfélék lehetnek: olyanok, amelyek a folyóiratban is szerepelnek, vagy olyanok, amelyek másod-, esetleg harmadforrásokból származnak. Előfordul, hogy bizonyos írásoknak korabeli és később kapott címük is van, és ezek nem egyeznek. Mivel esetünkben az *Élet és Literatúra*, ill. a *Muzárium* címmutatójáról van szó, a mutatóba lehetőség szerint az ezekben előforduló címeket vettük fel (a további címvariánsok az annotációkból derülnek ki), és csak másodsorban közöltünk utólag adott címeket. A névmutató kurzívval szedett tételszámai minden egyéb, nem szerzőségi minőséget tükröznek, pl. a név a címben fordul elő, annotációban említjük stb.

Varga Katalin

A FOLYÓIRAT KÖNYVÉSZETI LEÍRÁSA

Élet és Literatura. [Kritikai és esztétikai szemle]

Címváltozás:	1829. Muzáron. <i>Élet és Literatura</i> 1833. Muzáron
Szünetelt:	1828., 1830–32.
Megjelenési hely:	Pest
Szerkesztette:	Szemere Pál és Kölcsey Ferenc 1829. Szemere Pál
Kiadta:	Szemere Pál 1833. Hartleben Konrád Adolf
Nyomtatta:	Trattner Mátyás 1829. 3. köt. Trattner Mátyás — Károlyi István 1833. 1. köt. ny. n.
Méret:	8 r. 1826. [1. köt.] I–IV. rész. 312 l. 1827. 2. köt. V–X. rész. 420 l. 1829. 3. köt. XI–XIX. rész. XII, 314 l. (tartalomjegyzékkel) 1829. 4. köt. XX–XXIX. rész. 354 l. 1833. Új folyam. 1. füz. I, 468 l. (tartalomjegyzékkel)

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

Bev.	— bevezetés, bevezette
c.	— című
Elb.	— elbeszélés
F. M. O. Minerva	— Felső Magyar-országi Minerva
Ford.	— fordítás, fordította

füz.	— füzet
i. m.	— idézett mű
k.	— kötet
költ.	— költemény
közl.	— közlemény
Krit.	— kritika
l.	— lásd, lap
Lev.	— levél
Nro., no.	— numero
r.	— rész
részl.	— részlet
Tan.	— tanulmány
Új foly.	— új folyam
uo.	— ugyanott

KÖTETEK RÖVIDÍTÉSJEJYZÉKE

- B. D. Össz. 1842. — Berzsenyi Dániel összes művei. Kiad., bev. Döbrentei Gábor. 1–3. köt. Buda, 1842.
- B. D. Össz. 1968. — Berzsenyi Dániel összes művei. Kiad., utószó Merényi Oszkár. Bp. 1968.
- B. J. Össz. 1863. — Bajza összegyűjtött munkái. 1–6. köt. 2., bőv. kiad. Toldy Ferenc által. Pest, 1861–1863. /A magyar nemzet classicus írói 10–13./
- Cs. M. Munkái 1843. — Csokonai Vitéz Mihály munkái. 1–3. köt. Közli [Kecskeméthy Csapó Dániel] Kelenföldy. Lipcse, 1843–1845.
- Cs. M. Minden munkája 1973. — Csokonai Vitéz Mihály minden munkája. 1–2. köt. [Sajtó alá rend.] Vargha Balázs. Bp. 1973. /Magyar remekírók./
- E. J. Művei 1977. — Eötvös József: Vallomások és gondolatok. Bp. 1977. /Eötvös József művei./

- Gy. I. Össz. 1921. — Gyöngyösi István összes költeményei. 2. köt. Kiad. és bev. Badics Ferenc. Bp. 1921. /Régi Magyar Költők Tára/
- K. K. Minden munkái 1831. — Kisfaludy Károly minden munkái. 1–10. köt. Kiad. [Toldy] Schedel Ferenc. Buda, 1831.
- K. S. Minden munkái 1893. — Kisfaludy Sándor minden munkái. 1–8. köt. Kiad. Angyal Dávid. Bp. 1893.
- Ka. F. Levelezése 1894., 1907. — Kazinczy Ferenc levelezése. 1–21. köt. A M. Tud. Akadémia Irodalomtörténeti bizottsága megbízásából kiad. Váczy János. Bp. 1890–1911.
- Ka. F. Levelezése 1960. — Kazinczy Ferenc levelezése. 23. köt. Kiad. Berlász Jenő, Busa Margit, Csapodi Csabáné, Fülöp Géza. Bp. 1960.
- Ka. F. Művei 1979. — Kazinczy Ferenc művei. 1–2. köt. (Vál., szöveggond., jegyz. Szauder Mária.) Bp. 1979. /Magyar remekírók./
- Ka. F. Össz. Költemények 1879. — Kazinczy Ferenc összes művei. 1–5. köt. Kiad. Abafi Lajos. Bp. 1879–1884. /Nemz. Ktár 1., 7., 3., 12., 36./
- Kö. F. Minden munkái 1886. — Kölcsey Ferenc minden munkái. 3. bőv. kiad. 1–10. köt. Kiad. Angyal Dávid., Bp. 1886–1887.
- Kö. F. Össz. 1960. — Kölcsey Ferenc összes művei. 1–3. köt. Kiad. Szauder Józsefné és Szauder József. [Bp.] 1960. /Magyar Parnasszus./
- M. J. Magyar regék, mondák és népmesék. — Mailáth János: Magyar regék, mondák és népmesék. Ford. Kazinczy Ferenc. Kiad. Kazinczy Gábor. Pest, 1864.
- R. G. Össz. 1892. — Ráday Gedeon gróf összes művei. Kiad. és bev. Váczy János. Bp. 1892. /Olcsó Könyvtár 314./

- Sz. I. Hírlapi cikkei 1893. — Széchenyi István hírlapi cikkei. 1–2. köt. Kiad. Zichy Antal. Bp. 1893–1894. /Széchenyi István összes munkái./
- Sz. P. Munkái. 1890. — Szemere Pál munkái 1–3. köt. Kiad. és bev. Szvorényi József. Bp. 1890.
- T. F. Össz. Munkái 1874. — Toldy Ferenc összegyűjtött munkái. 1–8. köt. Pest, 1868–1874.
- V. M. Össz. 1963. — Vörösmarty Mihály: Nagyobb epikai művek. 1–2. köt. Kiad. Horváth Károly, Martinkó András. Bp. 1963–1965. /Vörösmarty Mihály összes művei./
- V. M. Össz. Munkái 1884. — Vörösmarty összes munkái. 1–8. köt. Teljes kiadás. Kiad. Gyulai Pál. Bp. 1884–1885.
- Vi. M. Művei 1879. — Vitkovics Mihály prózai művei. Kiad. Szvorényi József. Bp. 1879.
- Z. M. Művei 1879. — Gróf Zrínyi Miklós Szigeti veszedelme és kisebb költeményei. Kiad. Abafi Lajos. Bp. 1879. /Nemzeti Könyvtár 9./ /Zrínyi Miklós művei./
- Z. M. Össz. 1958. — Zrínyi Miklós összes művei. 1–2. köt. Kiad. Klaniczay Tibor és Csapodi Csaba. Bp. 1958.

REPERTÓRIUM

1. [SZEMERE PÁL]: „Számptalan észrevételek tűnnek előnkbe, ...” [Aforizma]
 1. 1826. 1. k. 1. r. I. közl. [3.]
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. [181.]
 1. [Szemere Pál]: „A' gondolkozó fej ítéletet hoz ...” sorkezdettel mot-tó.
 2. Az Eszmélkedők c. fejezetcímen belül I. Aphorismák/1. címet viseli.

2. [SZEMERE PÁL]: „Nagyobb gyönyörűséggel való élés után ...” [Aforizmak]
 1. 1826. 1. k. 1. r. II. közl. 4–7.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. [181]–182.
 2. Az Eszmélkedők fejezetcímen belül I. Aphorismák/2. címet viseli.

3. [SZEMERE PÁL]: „Jaj annak, kinek az ég nem a' maga fészke, ...” [Aforizmak]
 1. 1826. 1. k. 1. r. III. közl. 7–8.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 183.
 2. Az Eszmélkedők fejezetcímen belül I. Aphorismák/3. címet viseli.

4. KIS JÁNOS: „A' mi nagy anyáink nem jártak olly szép öltözetben ...” [Elmélkedés]
 1. 1826. 1. k. 1. r. III. közl. 8–9.
 1. Átvétel az Erdélyi Múzeum 1815. 3. füz. 30–31.

5. FERENCZY LAJOS: „Éltünk' egyik gyönyörűsége abban áll, ...” [Aforizmak]
 1. 1826. 1. k. 1. r. IV. közl. 10.

6. [DUSCH, JOHANN JAKOB]: „... Nem értem azt a' buja szerelmet, mely köz lévén az oktalan állatokkal is...” [Elmélkedés részl.] [Ford.]: Báróczy Sándor.
1. 1826. 1. k. 1. r. IV. közl. 10–11.
 1. A szöveg forrása [Dusch, Johann Jakob] Erköltsi levelek. [Ford.] Báróczy Sándor. Bécs, 1775. [13–14]. c. műve
7. VITKOVICS MIHÁLY: „Sok ifjaink önként vesztik el magokat;...” [Elmélkedés]
1. 1826. 1. k. 1. r. V. közl. 12.
 2. Vi. M. Művei 1879. 2. k. 160.
 2. Az Aphorismák, tanulságok, rajzok c. fejezetben Futó gondolatok címmel jelent meg.
8. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „Professorodnak iskolája 's a' világnak iskolája közt,...” [Elmefuttatás]
1. 1826. 1. k. 1. r. VI. közl. 12–13.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 5. k. [145]–147.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1172.
 2. A Philosophia és historia c. kötetben az Iskola és világ c. írás
 3. Az Erkölcsi és pedagógiai írások főcím alatt az Iskola és világ c. fejezet
9. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „Egész nemzeteknek, szintúgy mint egyes embereknek, meg vagynak az ő különböző koraik,...” [Tan.]
1. 1826. 1. k. 1. r. VII. közl. 15–59.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. [5]–44.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 490–523.
 1. Mailáth János: „Berzsenyi Dániel, minden kétségen túl...” kezdetű lábjegyzet az 58. oldalon
 2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetben a Nemzeti hagyományok címmel jelent meg.

3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások c. fejezetben a Nemzeti hagyományok című tanulmány
10. [KÖRNER, THEODOR]: Zrínyi. Tragoedia öt felvonásban. [Ford.: Szemere Pál]
1. 1826. 1. k. 2. r. [60]–166.
11. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „Lefeküdtem vala, Édes Barátom, de álom nem jöve rám;...” [Tan.]
1. 1826. 1. k. 3. r. [167]–242.
 2. Kö. F. Össz. 1879. 3. k. [155]–215.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 524–577.
- 1.a. Az első jegyzet a 171–172. oldalon Berzsényi Dániel: „A' józan Kritikának szövétnéke világít,...” kezdetű, a későbbiekben Antirecenzió Kölcsey recenziójára c. tanulmányának részlete. Első fogalmazás. (B. D. Össz. 1968. 503.)
- 1.b. A második jegyzet a 174–183. oldalon (Kölcsey Ferenc): „A Tudományos Gyűjteménynek tavalyi Köteteiben...” kezdősorú, a későbbiekben Kritika és antikritika c. tanulmánya. (Kö. F. Minden munkái 1886. 4. k. [39]–47.; Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 578–[585].)
2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetben Körner Zrínyijéről címmel jelent meg.
3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások c. fejezetben Körner Zrínyijéről címmel jelent meg.
12. BERZSENYI [DÁNIEL]: „Én elöttem a' jambust és trocheust megrímezni...” [Tan. részl.]
1. 1826. 1. k. 3. r. 243–247.
13. BEREKSZÁSZI NAGY PÁL: „... Némely fjjatal Tudósaink nyelvünket sokféleképpen tsigázzák,...” [Cikk]
1. 1826. 1. k. 4. r. I. közl. [248]–249.

14. BALLA KÁROLY: „Ha valaki felakad azon, hogy Szentmiklóssy a' maga Hunyadijában ...” [Krit.]
1. 1826. 1. k. 4. r. II. közl. 250.
15. HORVÁT ISTVÁN: „Német szomszédaink egy populáris Aesthetikát bírnak, ...” [Glossza]
1. 1826. 1. k. 4. r. III. közl. 250–251.
16. VAY ÁBRAHÁM: „Némelly Criticus az elébe terjesztett munkákra ezt szokta felelni: ...” [Glossza]
1. 1826. 1. k. 4. r. IV. közl. 251–252.
17. SZENTMIKLÓSSY ALAJOS: „Elhültem, miket mond a' Jénai Tudományos Újságban 1807, egy Recensens ...” [Glossza]
1. 1826. 1. k. 4. r. V. közl. 252.
18. [KÖRNER, THEODOR] „Lévi. Uram! Kívántad-e ide mostan jöttet?” [Drámarészl.] [Ford.]: Virág Benedek.
1. 1826. 1. k. 4. r. VI. közl. 253–254.
1. Theodor Körner Zrínyi c. tragédiájából
19. DÖBRENTAI GÁBOR: „Maradjanak meg ezután is közöttünk a' fordításbeli igyekezetek, ...” [Elmélkedés]
1. 1826. 1. k. 4. r. VII. közl. 254–256.
20. KAZINCZY FERENC: „... el kell, úgy hiszem azt, mondanom, melly okok által indítatám ...” [Visszaemlékezés]
1. 1826. 1. k. 4. r. VIII. közl. 256–260.

21. [SZEMERE PÁL]: „Miként szabad rézre metszeni?” [Tan.]
1. 1826. 1. k. 4. r. IX. közl. 260–265.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 192–195.
- 1.a. Az első jegyzet a 262. oldalon [Szemere Pál]: „Göthének utolsó Köteteit az újabbi Kiadásból...” része a tanulmányszövegnek. (Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 193–194.)
 - 1.b. A második jegyzet a 264. oldalon [Becker, Henrik]: „Freylich musste einem feinen Griechen...” az i.m. része.
 2. A Széptani fejtegetések, bírálatok, prózai vegyes dolgozatok c. kötetből A műfordításról c. fejezet
22. [KÖLCSEY FERENC]: „Cseke; Februarius, 1823. Rövid ideig bírhatánk Téged, édes Barátom!” [Levelek]
1. 1826. 1. k. 4. r. IX. közl. 265–275.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. [243]–253.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 454–463.
1. Három levél Kölcsey Ferentől (Cseke, 1823. február–május) és négy levél Kazinczy Ferentől (Széphalom, 1823. márc.–jún.)
 2. A Nyelv, irodalom és Széptan c. kötetben Az Iliászi pör.
 1. Kölcsey és Kazinczy levelek Szemeréhez
 3. Az irodalmi kritikák és esztétikai írások c. fejezetben Az Iliászi pör.
 1. Kölcsey és Kazinczy levelei Szemeréhez
23. [SZEMERE PÁL]: „A' vádakat a' legtellyesebb védelem sem mindenkor némíthatja el;...” [Cikk]
1. 1826. 1. k. 4. r. X. közl. 275–282.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 195–198.
1. Az „A' ki magát az Etymológiának hasznos ugyan, 's Írónak elmellőzhetetlen,...” kezdetű lábjegyzet része a dolgozatnak. (195–196.)
 2. A Prózai vegyes dolgozatok főfejezeten belül az Értekezők c. fejezetben A tudományos perekről s a tollharcokról c. dolgozat.

24. [SZEMERE PÁL]: Vida Lászlóhoz. [Vers]

1. 1826. 1. k. 4. r. XI. közl. 282–286.
2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 85–87.

1. A „Helyesen ítéle Berzsényi e' verseim felől, ...” kezdetű megjegyzés a 286. oldalon.
2. A Hazafias versek, epistolák, vegyesek fejezetcímen belül ugyanezen címmel jelent meg.

25. [KÖLCSEY FERENC] DÖRGÉNYFALVI DÖRGÉNY ANDOR: Előbeszéd. [Tan.]

1. 1826. 1. k. 4. r. XII. közl. 286–304.
2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. [216]–238.
3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 439–453.

- 1.a. A' Redactio. [Szemere Pál]: „A' nagy érdemű D. Andor Úr kevés napokkal azután, ...” kezdetű megjegyzése a 303. oldalon.
- 1.b. A tanulmányhoz a 303–304. oldalon kapcsolódik [Kölcsey Ferenc] Cselkövi „Az Élet' és Literatura' Redactiója erősen feltette magában, ...” kezdetű kísérő szöveg, mely az életmű kiadásokban szerves része a megelőző tanulmánynak.
2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetben Előbeszéd címmel, Könyv nélkül alcímmel jelent meg.
3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások c. főfejezeten belül az Előbeszéd c. tanulmány

26. TOLDY FERENC: „Kritika nélkül nincs Literatúra; ...” [Tan.]

1. 1826. 1. k. 4. r. XIII. közl. 305–310.
2. T. F. Össz. munkái 1874. 8/1. k. 168–172.

1. A 306. oldalon Dessewffy József: „Óva, kény nélkül, kimélléssel, és csak mintegy elhintve hordjuk elő ítéleteinket; ...” kezdetű jegyzete
2. Kritika. — Magyar folyóirások címmel jelent meg.

27. *Élet és Literatura*. 1826. Első, Második, Harmadik, Negyedik Rész. [Kritikai fogadtatás]

1. 1827. 2. k. I–XIV. [3]–22; [387]–418.

2.a. Sz. P. Munkái 1890. 2. r. 280–284.

2.b. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. 265–268.

3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 474–476.

1. I. Hazai 's Külföldi Tudósítások 1826. XV; II. Gemeinnützige Blätter zur Vereinigten Ofner und Pesther Zeitung 1826. LXXVI.; III. Iris. Zeitschrift für Wissen, Kunst und Leben 1826. Nro 121.; IV. Iris Nro 123.; V. Tudományos Gyűjtemény 1826. X. k. 95–112. Toldy Ferenc; VI–VII. F. M. O. Minerva 1826. III. 877, 880. Kazinczy Ferenc; VI–II. Tudományos Gyűjtemény 1826. X. k. 115. Szemere Pál; IX. uo. 122. Kölcsey Ferenc; X. uo. XI. k. 111. Thaisz András; XI. Rössler (János) Kristóf? 12. Nov. 1826. kritikáinak és kritika-részleteinek másodközlése, valamint XII. Ferenczy Lajos 1826. nov. 19-én kelt levele Szemere Pálhoz; XIII. Döbrentei Gábor 1826. nov. 25-én kelt levele Szemere Pálhoz és Kölcsey Ferenchez és XIV. Onodi Sándor 1826. dec. 31-én kelt levele a szerkesztőséghez.

2.a. A Kölcsey és a Vályi–Nagy-féle Homér-fordítás ügyében címmel

2.b. Iliászi pör. Végszó Kölcseytől címmel

3. Az Iliászi pör. Végszó Kölcseytől címmel

28. [SZEMERE PÁL]: „Hit, remény, szeretet.” [Aforizma]

1. 1827. 2. k. 5. r. I. közl. [23].

2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 184.

2. Az Eszmélkedők c. részen belül az I. Aphorismák/6. címet viseli.

29. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „Az emberiség bizonyos magvakat rejt kebelében, ...” [Tan. részl.]
1. 1827. 2. k. 5. r. II. közl. 24–34.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 5. k. 102, 103–104, 103, 97–98, 92, 93, 94, 96, 91, 62–63, 61–62, 60–61, 51–52, 55–56.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1081, 1079–1080, 1075–1076, 1071–1072, 1074, 1071, 1046, 1045–1046, 1044–1045, 1036, 1040.
 2. A Philosophia és história c. kötet Töredékek c. fejezetéből részki-
lések
 3. A Filozófiai írások fejezetcím alatt Töredékek a vallásról c. tanul-
mányból részki-
lések.
30. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „Minden tudja sorsát a' Római Birodalomnak; ...” [Tan. részl.]
1. 1827. 2. k. 5. r. III. közl. 34–40.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 5. k. 64, 71–75, 76–77, 78.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1047, 1053–1059.
 2. A Philosophia és historia c. kötetből a Töredékek c. fejezet 2. részé-
nek nem teljes szövegki-
lése
 3. A Filozófiai írások c. fejezetben belül Töredékek a vallásról c. fejezet
2. részének nem teljes szövegki-
lése
31. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „A' Világosodás, mely név a' Tu-
domány' Helyreállításával ...” [Tan. részl.]
1. 1827. 2. k. 5. r. IV. közl. 40–43.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 5. k. 83–86.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1063–1066.
 2. A Philosophia és história c. kötetből a Töredékek c. fejezet 3. részé-
nek töredékes ki-
lése
 3. A Filozófiai írások c. fejezetből a Töredékek a vallásról c. fejezet 3.
részének töredékes ki-
lése

32. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „Montesquieu azt tanácsolja a Törvényhozónak, hogy adjon jó törvényeket;...” (Tan. részl.)
1. 1827. 2. k. 5. r. V. közl. 43–46.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 5. k. 88–90.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1068–1070.
2. A Philosophia és história c. kötetből a Töredékek c. fejezet 3. részéből közlések
 3. A Filozófiai írások c. fejezeten belül Töredékek a vallásról 3. részéből közlések
33. [MAJER ISTVÁN]: Egyházi beszéd. A' Boldogságos Szüz' mennybe menetelének ünnepén. [Szentbeszéd]
1. 1827. 2. k. 6. r. [47]–67.
34. [SZEMERE PÁL]: Ik-végzet igéinkben. [Tan.]
1. 1827. 2. k. 7. r. I. közl. [68]–81.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 260–266.
2. A Prózai vegyes dolgozatok fejezetcímen belül Nyelvészetiek: Az ik végzet igéinkben címmel jelent meg.
35. KISS SÁMUEL, N.[EMES] A.[PÁTI]: Képző művészség és költés. [Tan.]
1. 1827. 2. k. 7. r. II. közl. 81–87.
36. DÖBRENTAI GÁBOR ÉS KÖLCSEY FERENCZ. Leveleikből. [Lev.]
1. 1827. 2. k. 7. r. III. közl. 87–134.
 2. Kö. F. Minden munkái 1887. 10. k. [29]–53.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 3. k. 93, 99, 118, 120, 128, 136, 168, 172, 228, 238.
- 1.a. A 99–101. oldalon Kiss Sámuel, N. A.: „A' Burkusok' örökemlékü 's szép tudományú Királya...” kezdetű írása lábjegyzetként
 - 1.b. 12 levél Döbrentei Gábortól (Andrásfalva, 1813. szept. 2., Kolozsvár, okt. 11., Kolozsvár nov. 9., Kolozsvár, nov. 20., Kolozsvár,

1814. jan. 31., Kolozsvár, febr. 25., Kolozsvár, máj. 10., Kolozsvár, 1815. ápr. 17., Kolozsvár, máj. 15., Kolozsvár, 1816. ápr. 23., Kolozsvár, jún. 25., Kolozsvár, 1817. márc. 27.) és 12 levél Kölcsey Ferentől (Álmosd, 1813. szept. 25., Álmosd, okt. 30., Álmosd nov. 15., Álmosd, 1814. jan. 21., Álmosd, febr. 18., Álmosd, márc. 22., Álmosd, 1815. márc. 6., Álmosd, máj. 3., Cseke, 1816. ápr. 2., Cseke, máj. 11.)

2. Kölcsey Ferenc levelei. Levelek Döbrentei Gáborhoz
 3. Kölcsey Ferenc. Levelek. Időrendi sorrendben
37. [SZEMERE PÁL]: Szonettek. I. Emlékezet. II. Boldog pár. III. Hímfy. IV. Remény. V. Echo. [Bevezető sorok és szonettek]
1. 1827. 2. k. 8. r. I–V. közl. [135]–140.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 69–71.
38. KISFALUDY KÁROLY: A' leányörzö. Vígjáték három felvonásban.
1. 1827. 2. k. 9. r. [141]–202.
 2. K. K. Minden munkái 1893. 3. k. [305]–364.
39. GUZMICS IZIDOR: „(Pannonia hegyén, December 31dik. 1826.) „Mi juta eszedbe, édes barátom, ...” [Krit.]
1. 1827. 2. k. 10. r. [203]–226.
 1. Kritikák a Hit, remény, szeretet c. 5. részhez
40. KÖLCSEY FERENC: (Kölcsén; 1825.) Kérdésedre, édes Szemerém, ha Májernek Válban mondott ...” [Krit.]
1. 1827. 2. k. 10. r. VII. közl. 226–235.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. [97]–105.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 482–489.
1. Májer István Egyházi beszéd ... c. művéről (1. 2. k. 6. r. 47–67.)
 2. A Nyelv, irodalom, és széptan c. kötetnek Szónoklat c. írása
 3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások c. főfejezetén belül az Egyházi beszéd c. írás.

41. BEREKSZÁSI NAGY PÁL: Ik-végzet igéinkben. [Tan.]
1. 1827. 2. k. 10. r. VIII. közl. 235–252.
 1. Szemere Pál Ik-végzet igéinkben c. tanulmánya kapcsán (1. 2. k. 7. r. 68–81.)
42. [KÖLCSEY FERENC]: „Nemes-Apáti Kiss Sámuelnek Észrevétele ...”
[Tan.]
1. 1827. 2. k. 10. r. IX. közl. 252–262.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. [45]–53.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 586–593.
 - 1.a. Képző művészség és költés címe a fejezetnek, mely szerkesztőségi megjegyzéssel indul: „Az Élet és Literatúra’ Redactiója nem tartá ártalmasnak, ...”
 - 1.b. Nemesapáti Kiss Sámuel Képző művészség és költés c. írásáról (1. 2. k. 7. r. 81–87.)
 2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetnek Költés és képző művészség c. tanulmánya
 3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások c. főfejezet Képzőművészség és költés c. tanulmánya
43. KAZINCZY [FERENC]: „(Széphalom, Sept. 16dik 1811.) September’ tizennegyedikén Helmecczinek egy már ...” [Lev.]
1. 1827. 2. k. 10. r. X. közl. 262–264.
 - 1.a. Levél Szemere Pálnak a Horvát István kiadásában megjelent Hat Sonett Kazinczytól és Szemerétől c. könyvről (Pest, 1811. 5 lev.)
 - 1.b. A 263. oldalon Horvát István bevezetésének részlete a Hat Sonett c. kötetből

44. KÖLCSEY [FERENC]: „(Cseke, Sept. 15-dik. 1813.) Helmecczinek Szonettje, a' Remény?...” [Lev.]
1. 1827. 2. k. 10. r. [XI.] közl. 264–265.
 2. Kö. F. Minden munkái 1887. 9. k. 207–209.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 3. k. 90–91.
- 1.a. Levél Szemere Pálhoz a Horvát István által kiadott Hat Sonett Kazinczytól és Szemerétől kapcsán (Pest, 1811. 5 lev.)
 - 1.b. A 265–266. oldalon Vitkovics [Mihály]: „Kölcseynek Crisisére. A' Remény nem csak pulchrum...” kezdetű kritikájának részlete
45. [KÖLCSEY FERENC]: „Ugyan-az. (Cseke. Nov. 4-dik. 1813.) Kazinczy-nak nem régen olvasám levelét.” [Lev.]
1. 1827. 2. k. 10. r. [XII.] közl. 266–268.
 2. Kö. F. Minden munkái 1887. 9. k. 213–214.; 215.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 3. k. 101–102.; 103.
- 1.a. Levél Szemere Pálnak a Horvát István kiadásában megjelent Hat Sonett Kazinczytól és Szemerétől kapcsán. (Pest, 1811. 5 lev.)
 - 1.b. A levél dátuma és helymegjelölése az 1887-es és az 1960-as kiadásokban Álmosd, 1813. okt. 30.
46. [KÖLCSEY FERENC]: „Ugyan az. (Cseke, Nov. 20-dik. 1813.) A' Görög a' barna haját a' setéten-kéklő színhez hasonlítja,...” [Lev.]
1. 1827. 2. k. 10. r. [XIII.] közl. 268–270.
 2. Kö. F. Minden munkái 1887. 9. k. 217–219.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 3. k. 105–107.
- 1.a. Levél Szemere Pálhoz a Horvát István kiadásában megjelent Hat Sonett Kazinczytól és Szemerétől kapcsán (Pest, 1811. 5 lev.)
 - 1.b. A levél helymegjelölése az 1887-es és az 1960-as kiadásokban Álmosd.
 - 1.c. A levél végén Kölcsey Ferenc Jennyhez c. verse

47. HORVÁT ISTVÁN: „(Vál, Octob. 23-dik, 1813.) Titkolni szoktad előttem munkáidat, holott tudod, hogy senki sem egyenesebb szívé...” [Lev.]
1. 1827. 2. k. 10. r. [XIV.] közl. 271–275.
 - 1.a. Szemere Pálhoz a Remény c. szonettje kapcsán (1. 2. k. 8. r. 135–140.)
 - 1.b. A 273–274. oldalon Kazinczy [Ferenc]: „Eggy szót e’ Szonett’ magyarázatjára...” kezdetű, lábjegyzete
48. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „(1824.) Midőn Petrarcha a’ Troubadouroktól eltanúlt Szonettformát az olasz nyelvnek ajándékozá,...” [Krit.]
1. 1827. 2. k. 10. r. [XV.] közl. 275–281.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. [233]—238.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 477–481.
 - 1.a. A 277–278. oldalon Berzsenyi [Dániel]: „Hogy a’ Magyar Európának leglelkesebb népei közé tartozik.” kezdetű lábjegyzete (később Antirecensió Kölcsey recenziójára c. tanulmányának részlete. B. D. Össz. 1968. 507.)
 - 1.b. Szemere Pál szonettjeiről (1. 2. k. 8. r. 135–140.)
 2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetben a Szemere Sonettjeiről c. írás
 3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások c. főfejezeten belül a Szemere szonettjeiről c. írás
49. KAZINCZY FERENC: „Felszóllítva hogy e’ Levelek’ tárgyai eránt adnám itéletemet,...” (Tan. és Krit.)
1. 1827. 2. k. 10. r. XVI–XXII. közl. 282–302.
 1. Döbrentei Gábor és Kölcsey Ferenc leveleiről (1. 2. k. 7. r. 87–134.)

50. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „A' Theoretikusnak állapotja kínos állapot.” [Krit.]
1. 1827. 2. k. 10. r. XXIII. közl. 302–348.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. [54]–96.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 594–629.
1. Kisfaludy Károly A' leányörző c. vígjátékáról (1. 2. k. 9. r. 141–202.)
 2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetnek A komikumról c. fejezete
 3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások fejezetcímen belül A komikumról c. kritikája A leányörző alcímmel
51. D(RAU)T [LAJOS?]: „Haben wir an andern Orten schon überzeugende Beweise . . . ” [Krit.]
1. 1827. 2. k. 10. r. XXIV. közl. 348–350.
- 1.a. Kisfaludy Károly A' leányörző c. vígjátékának Paziazi Mihály által készített német fordításáról; másodközlés
 - 1.b. Első megjelenése Iris 1827. Jänner 16. 8. no.
52. [TOLDY FERENC] SCHEDEL, FRANZ: „Ein Lustspiel („A' Vígjáték”) von demselben Verfasser (K. v. Kisfaludy), vor einigen . . . ” [Krit.]
1. 1827. 2. k. 10. r. XXV. közl. 350–354.
 2. T. F. Össz. munkái 1874. 8/1. k. 193–195.
- 1.a. Kisfaludy Károly A' leányörző c. vígjátékának Paziazi Mihály által készített német fordításáról
 - 1.b. Első megjelenése Tudományos Gyűjtemény 1820. II. k. 124–126. „Emil” aláírással
 2. A 8/1-es k. címe Kritikai berke, melyben magyarul jelent meg a kritika „A' leányörző” német színen címmel.

53. DÖBRENTEI GÁBOR: „Ovidius distichonai, Tasszó stanzái, Gyöngyösi tetrastichonai...” [Krit.]

1. 1827. 2. k. 10. r. XXVI–XXXII. közl. 354–386.

1.a. Jegyzetek Kazinczy Ferenc Döbrenitei Gábor és Kölcsey Ferenc leveleiről szóló kritikájáról (1. 2. k. 10. r. 282–302.).

1.b. Szentmiklóssy Alajos írásából vett részlet, mint lábjegyzet a 384. oldalon.

54. [SZEMERE PÁL] (A. P.): „Ad virum genere. Virtutisque, et doctrinae amore illustrem Ladislaum Vida...” [Vers]

1. 1827. 2. k. XV. közl. 418–420.

1. Szemere Pál Vida Lászlóhoz c. versének latin nyelvű közlése (1. 1. k. 4. r. 282–286.

55. KAZINCZY FERENC: „Patriarcha egri érsek felső-öri Pyrker László úr' excellentziájához.” [Ajánlás]

1. 1829. 3. k. [IX]–X.

1. Pyrker János László Perlen der heiligen Vorzeit c. Kazinczy Ferenc által A' szent hajdan gyöngyei címmel fordított művéhez ajánlás. (Buda, 1830.)

56. [PYRKER JÁNOS LÁSZLÓ]: Válasz. Eger, 1829. Februáriu8 28d.

1. 1829. 3. k. XI–XII.

1. Válasz Kazinczy Ferenc ajánlására (1. 3. k. IX–X.)

57. DÖBRENTEI GÁBOR: „Dicsőség életünkben és sírainkon, vagy nem dicsőség;...” [Elmélkedés]

1. 1829. 3. k. 11. r. I. közl. [1]–2.

1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.

58. DÖBRENTEI GÁBOR: Öröm-szemmel nézem azon ifjút nevedetni, ki a' dicsőség felé hév indulattal... " [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. II. közl. 2.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
59. DÖBRENTEI GÁBOR: „Sokszor különös körülmények 's hajlandóságok, épen szokások is, készítik előre...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. III. közl. 2-3.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
60. HORVÁTH JÁNOS: „Nem minden tetteknek adatik jutalomúl a' dicsőség.” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. IV. közl. 3-4.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
61. HORVÁTH JÁNOS: „Az ember a' teremtésnek remekműve.” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. V. közl. 4-6.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
62. MÁJER JÓZSEF: „Nem tagadhatni, hogy az indulatok is lehetnek álmélködésre méltó dolgoknak szülő-anyyok;...” [Gondolatok]
1. 1829. 3. k. 11. r. VI. közl. 6.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
63. MÁJER JÓZSEF: „Kiket csak a' test és vér mozgat, ha nagy eltökéllésekre, nehéz kötelességekre,...” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 11. r. VII. közl. 6-7.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.

64. MÁJER JÓZSEF: „Az emberi gyarlóság a' nagy és dicső érdemek' munkáján...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. VIII. közl. 7.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
65. MÁJER JÓZSEF: „Nem számlálhatjuk tökéletes igazsággal a' Dicsők közé az embert,...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. IX. közl. 7–9.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
66. MÁJER JÓZSEF: „Miképen a' bimbó a' hideg tél után hallgat, mig ezt a' tavasz langyos lehelletével...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. X. közl. 9–15.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
67. MÁJER JÓZSEF: „Ha vólnának, kik a' Hittől a' dicsőséget sokallanák, mutassanak hasonlókat azokon,...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XI. közl. 16–17.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
68. MÁJER JÓZSEF: „Egy győzedelemhez szokott egész Nemzetet a' villogó harcok' mezejéről...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XII. közl. 18.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
69. LASSU ISTVÁN: „A' háladatos maradék előtt századok múlva is fenn élnek a' Hősek' nagy tettei;...” [Aforizma]
1. 1829. 3. k. 11. r. XIII. közl. 18.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.

70. [JANKOVICH] JANKOVICS MIKLÓS: „Az emberiség felett magokat
külömböztető Világhőseknek ...” [Aforizma]
1. 1829. 3. k. 11. r. XIV. közl. 18.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
71. [KIS JÁNOS?] K. J.: „Két nagy erő tartja fenn a 'Nemzet' dicső léte-
lét: ...” [Aforizma]
1. 1829. 3. k. 11. r. XV. közl. 19.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
72. PODMANICZKY KÁROLY: „Világosodás, Kereszténység és Haza!”
[Cikk]
1. 1829. 3. k. 11. r. XVI. közl. 19–22.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
73. GÖMBÖS ANTAL: „A'melly Polgári Társaságnak hozzája vonzó Ural-
kodója vagyon; ...” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 11. r. XVII. közl. 22–23.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
74. VEDRES ISTVÁN: „Sok nemzetek voltak, 's vannak még most is ...”
[Gondolat]
1. 1829. 3. k. 11. r. XVIII. közl. 23.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
75. DÖBRENTAI GÁBOR: „A' Nemzetiség' tisztelete soha sem eshetett a'
változó szokások' sorába.” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 11. r. XIX. közl. 23–24.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.

76. KIS JÁNOS: „Ha valamely köztársaságot erőslelkűség, maga megtagadás, és tiszta 's egyszerű...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XX. közl. 24–25.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
77. DÖBRENTEI GÁBOR: „Érzeni, hogy lelkes, tudományos, művészséget fényeltető,...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXI. közl. 25–26.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
78. HORVÁT ISTVÁN „Minden, a' mi egy Nemzettel századok által történik,...” [Aforizma]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXII. közl. 26.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
79. THAISZ ANDRÁS: „Valamely Nemzet' tökéletességének legbizonyosabb mérője az:...” [Aforizma]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXIII. közl. 26.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
80. DÖBRENTEI GÁBOR: „Mint lehetne az, ki Hazájának javát valóságos tiszta érzéssel óhajtja,...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXIV. közl. 26–28.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
81. DÖBRENTEI GÁBOR: „Keresztüljár az Utazó Europa' tartománya-in;...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXV. közl. 28–29.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.

82. DÖBRENTAI GÁBOR: „Hogy azon tájakhoz, mellyeken a' gyermekor' vidám napjait eljátszadottuk, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXVI. közl. 29.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
83. DÖBRENTAI GÁBOR: „Kik után hullnak a' még soha nem ismert könnyek legelőszere is, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXVII. 30.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
84. DÖBRENTAI GÁBOR: „Ki tudja úgy, a' mint éreztetik, eléadni azon egyszeriben magunkon kívül ragadtatást, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXVIII. közl. 30–31.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
85. [TERHES SÁMUEL?] T. S.: „A' Hazaszeretet világ-szerte feltalálható.” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXIX. közl. 31.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
86. T. J.: „Nemzet és Hazafiúság! Olly felséges képzetek, hogy azokat a' magok ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXX. közl. 31–32.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
87. GUZMICS IZIDOR: „Pope a' Hazaszeretetet az Önszeretettel egynek mondja; ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXI. közl. 32.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.

88. GUZMICS IZIDOR: „Szeretni Polgártársainkat, a' Nemzetet, nem any-nyit tesz, mint együtt nyájaskodni, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXII. közl. 32–33.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
89. GUZMICS IZIDOR: „Ki a' honi nyelvet, öltözetet, törvényeket, szoká-sokat szenvedelemmel szereti, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXIII. közl. 33–34.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
90. THAISZ ANDRÁS: „Én az igaz Hazafitól azt kívánom, Hogy érett és józan eszű legyen; ...” [Gnóma]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXIV. közl. 34.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
91. TELEKI LÁSZLÓ: „Király és Haza nem csak nem külön tárgyak, ...” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXV. közl. 35.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
92. HORVÁTH JÁNOS: „A' Férfiú, ki Hazájának él, megkülönböztetett tisztelettel, kész engedelmisséggel viseltetik Királyához, ...” [Elmélke-dés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXVI. közl. 35–36.
1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.

93. HORVÁTH JÁNOS: „A' jó Hazafi az, A'ki Hazájának boldogulását tehetségéből munkálódja.” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXVII. közl. 36–38.
 1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
94. [KÖLCSEY FERENC] KENDE ZSIGMOND: „Isten az embert szabadságra teremtette, de egyszersmind társaságra is;...” [Beszéd]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXVIII. közl. 39–42.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 6. k. 38–41.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 2. k. 8–11.
 1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
 2. A Törvényszéki és politikai beszédek c. kötetben a Követek visszaérkezésekor c. beszéd
 3. A Politikai beszédek c. kötetben a Követek visszaérkezésekor c. beszéd
95. MÁJER JÓZSEF: „Boldog Haza, mellynek kebelében olyan Intézet munkálódik, melly az igazi...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XXXIX. közl. 42–44.
 1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
96. MÁJER JÓZSEF: „A' Haza olly test lévén, mellyben különféle tagok különféle szükségek' kielégítésére szolgálnak;...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XL. közl. 45–46.
 1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.
97. MÁJER JÓZSEF: „Egy egész Hazának boldogítására nem elegendők azon áldozatok,...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 11. r. XLI. közl. 46–48.
 1. A 11. r. összefoglaló címe Dicsőség, nemzet és haza.

98. KIS JÁNOS: „Az Írás mesterségének nagyobb nehézsége az Elrendelésben 's az Előadás' módjában áll.” [Cikk]
1. 1829. 3. k. 12. r. I. közl. [49]–50.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
99. KIS JÁNOS: „Melly nyereség volna azokra nézve, kik a' tudományokat szeretik, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. II. közl. 50–51.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
100. KIS JÁNOS: „Általjában, nem kellene e óhajtani: hogy mind azok, a'kik gondolkodni tudnak, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. III. közl. 51.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
101. KIS JÁNOS: „Mi gyönyörködteti valamely tudós munkában az értelmes Olvasót? ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. IV. közl. 51–52.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
102. KIS JÁNOS: „Vagynak olly termékeny és találó elmék, mellyekben egy kevés figyelem, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. V. közl. 52–54.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
103. KIS JÁNOS: „Az Egyes-Gondolatokban 's Rövid-Mondásokban való írás nagy segítségére szolgál az emlékező tehetségnek.” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. VI. közl. 55–56.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.

104. KIS JÁNOS: „Az olly írások, mellyekben a' sok helyeken elszórt igazságokat ...” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 12. r. VII. közl. 56.
 1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
105. KIS JÁNOS: „Az esmeretesebb tudós munkákat, mellyekben egyes vagy megszagatott Gondolatok vagynak előadva, ... [Álláspont kifejtés]
1. 1829. 3. k. 12. r. VIII. közl. 56–57.
 1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
106. BÁRÁNY ÁGOSTON, DEBRECZENI: „A' nemzetiséget, mint más egyebet is, lankasztja ugyan az inség' ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. IX. közl. 57.
 1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
107. BÁRÁNY ÁGOSTON, DEBRECZENI: „Lehet valamelly Értekezésben új és igaz a' Gondolat, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. X. közl. 57–58.
 1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
108. BÁRÁNY ÁGOSTON, DEBRECZENI: „Ösmérek sokakat, kik első Gondolatjokon vagy épen nem, vagy nagy ügyyel-bajjal ...” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 12. r. XI. közl. 58.
 1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.

109. BÁRÁNY ÁGOSTON, DEBRECZENI: „Az emberi életben ritkán lehet módunk jó eleve hosszasan megfontolni azt, ...” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 12. r. XII. közl. 58.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
110. BÁRÁNY ÁGOSTON, DEBRECZENI: „Az Olvasót gyönyörködteti ugyan az, a' mi lelkét felvilágosítja, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. XIII. közl. 58–59.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
111. BÁRÁNY ÁGOSTON, DEBRECZENI: „A' rendes és szép Előadásból kizárom a' csömört okozó egyformaságot.” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. XIV. közl. 59–60.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
112. BÁRÁNY ÁGOSTON, DEBRECZENI: „Csak illy 's hasonló rendszabásokat híven követve közeledhetünk a' Classicitáshoz.” [Levélrész.]
1. 1829. 3. k. 12. r. XV. közl. 60.
- 1.a. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
- 1.b. Idéz Kazinczy Ferenc egy hozzá címzett leveléből.
113. KISS KÁROLY: „A' maradék nem fogja hinni, hogy volt idő, mellyben azt állítottuk: ...” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 12. r. XVI. közl. 60.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.

114. SIPOS JÓZSEF: „Az Ó és Új Magyar, magam ítélete szerint is, ...”
[Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. XVII. közl. 60–62.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
115. THEWREWK JÓZSEF: „Mig Nyelvünk 's Literatúránk azoknak igyekezeteik által, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. XVIII. közl. 62–63.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
116. HORVÁTH ENDRE: „Némelly Stylistáinknál az autoritás, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 3. k. 12. r. XIX. közl. 63–64.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
117. DÖME KÁROLY: „Levezőmnek ezen szavain: „Az Úr' érdeme az, hogy felette folyóan írja distichonjait, ...” [Cikk]
1. 1829. 3. k. 12. r. XX. közl. 64–66.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
118. [KISFALUDY SÁNDOR] FÜREDI VIDA: „A' homályosság soha nem volt az írásnak ékességére.” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 12. r. XXI. közl. 66.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.
119. VITKOVICS MIHÁLY: „Panaszkodunk, hogy a' jó Írókkal rosszak is támadtak közöttünk; ...” [Gondolat]
1. 1829. 3. k. 12. r. XXII. közl. 67.
1. A 12. r. összefoglaló címe Írásbeli előadás.

120. [PFEFFEL, GOTTLIEB KONRAD]: Usge und Zacchi. Eine japanische geschichte. [Rege]
1. 1829. 3. k. 13. r. [68]–70.
 1. Pfeffel, Gottlieb Konrad: Usge und Zacchi. = Poetische Versuche von Gottlieb Conrad Pfeffel, ... Erster Theil. Tübingen 1802. in der J. Cotta'schen Buchhandlung 203–208.
121. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: Barátnémhoz. [Vers]
1. 1829. 3. k. 14. r. I. közl. [71.]
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. [247.]
 2. Szemere Pál Munkáinak függelékében jelent meg, melynek címe Vilma. Költeményes adalék Szemere Krisztina, Szemere Pálné (Képlaky Vilma) hátrahagyott dolgozataiból.
122. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: Boldogítóim. [Szonett]
1. 1829. 3. k. 14. r. II. közl. 72.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. [247.]
 2. Szemere Pál Munkáinak függelékében jelent meg, melynek címe Vilma. Költeményes adalék Szemere Krisztina, Szemere Pálné (Képlaky Vilma) hátrahagyott dolgozataiból.
123. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: Fohász. [Vers]
1. 1829. 3. k. 14. r. III. közl. 73.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 250.
 2. Szemere Pál Munkáinak függelékében jelent meg, melynek címe Vilma. Költeményes adalék Szemere Krisztina, Szemere Pálné (Képlaky Vilma) hátrahagyott dolgozataiból.

124. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: A' bájviolához. [Szonett]
1. 1829. 3. k. 14. r. IV. közl. 74.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 251.
2. Szemere Pál Munkáinak függelékében jelent meg, melynek címe Vilma. Költeményes adalék Szemere Krisztina, Szemere Pálné (Képlaky Vilma) hátrahagyott dolgozataiból.
125. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: Erő és szenvedés. [Bölcselkedés]
1. 1829. 3. k. 14. r. V. közl. 75–76.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 202.
2. Szemere Pál Munkáinak függelékében jelent meg, melynek címe Vilma. Költeményes adalék Szemere Krisztina, Szemere Pálné (Képlaky Vilma) hátrahagyott dolgozataiból.
126. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: Rózika. [Elb.]
1. 1829. 3. k. 14. r. VI. közl. 76–97.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 251–258.
1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása
2. Szemere Pál Munkáinak függelékében jelent meg, melynek címe Vilma. Költeményes adalék Szemere Krisztina, Szemere Pálné (Képlaky Vilma) hátrahagyott dolgozataiból.
127. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: A' farkas nemzetség. [Mese]
1. 1829. 3. k. 14. r. VII. közl. 97–101.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 258–260.
2. Szemere Pál Munkáinak függelékében jelent meg, melynek címe Vilma. Költeményes adalék Szemere Krisztin, Szemere Pálné (Képlaky Vilma) hátrahagyott dolgozataiból.

128. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: Tyúkom-búkom. [Mese]
1. 1829. 3. k. 14. r. VIII. közl. 102–106.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 260–262.
2. Szemere Pál Munkáinak függelékében jelent meg, melynek címe Vilma. Költeményes adalék Szemere Krisztina, Szemere Pálné (Képlaky Vilma) hátrahagyott dolgozataiból.
129. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: Er. [Szonett]
1. 1829. 3. k. 14. r. IX. közl. 107.
 1. A Boldogítóim c. szonett német fordítása (1. 3. k. 14. r. 72.)
130. [SZEMERE PÁLNÉ, KÉPLAKY] VILMA: An eine Freundin. [Vers]
1. 1829. 3. k. 14. r. X. közl. 108.
 1. A Barátnémhoz c. vers német fordítása (1. 3. sz. 14. v. 71.)
131. VÖRÖSMARTY MIHÁLY: Ugod Széplakon. [Elbeszélő költemény]
1. 1829. 3. k. 15. r. [109]–127.
 2. V. M. Össz. Munkái 1884. 2. k. 377–390.
 3. V. M. Össz. Nagyobb epikai művek 1967. 2. k. 177–189.
1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása.
2–3. Széplak címen közlik.
132. BALLA KÁROLY: Huba. [Hőstörténet]
1. 1829. 3. k. 16. r. I. közl. [128]–131.
 1. Gótbetűvel nyomtatott magyar szöveg.

133. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: Recensio. [Krit.]
1. 1829. 3. k. 16. r. II. közl. 131–134.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 4. k. [48]–51.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 655–657.
2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetnek a „Huba” ossiáni költeményről c. írása
3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások c. fejezet „Huba” ossiáni költeményről c. írása
134. KISS KÁROLY: Síró-hegy. [Elb.]
1. 1829. 3. k. 16. r. III. közl. 135–155.
1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása
135. [PAZIAZI MIHÁLY] P. M.: Adolf. [Elb.]
1. 1829. 3. k. 16. r. IV. közl. 156–170.
1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása
136. MAILÁTH JÁNOS: Tündér Iloná. [Mese]
1. 1829. 3. k. 17. r. I. közl. [171]–183.
 2. M. J. Magyar regék, mondák és népmesék. 1864. 225–242.
137. MAILÁTH JÁNOS: A' bosszuló kard. [Elb.]
1. 1829. 3. k. 17. r. II. közl. 183–199.
 2. M. J. magyar regék, mondák és népmesék. 1864. 243–263.
138. MAILÁTH JÁNOS: Erzsi, a' fonó. [Elb.]
1. 1829. 3. k. 17. r. III. közl. 199–218.
 2. M. J. Magyar regék, mondák és népmesék. 1864. 264–288.

139. MAILÁTH JÁNOS: A' levél. [Elb.]

1. 1829. 3. k. 17. r. IV. közl. 219–233.

2. M. J. Magyar regék, mondák és népmesék. 1864. 146–165.

1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása

140. [SZEMERE PÁL]: Példa. [Mondatvariáció]

1. 1829. 3. k. 18. r. [234]–306.

141. KAZINCZY [FERENC]: „(Széphalom, Februarius' 9dikén, 1818.) A' mit Iskoláink tanítanak, hogy a' Nyelvbeli Vizsgálatokban az Etymológia, ...” [Levélrészl.]

1. 1829. 3. k. 19. r. [307]–309.

2. Ka. F. Levelezése 1960. 23. k. 260.

3. Ka. F. Művei 1979. 2. k. 539–541.

2. Szentmiklóssy Alajosnak

142. [KAZINCZY FERENC]: „Széphalom, Junius' 23kán, 1820.) Régen akar-tam én kérni Uram Öcsémet, méltóztassék velem tudatni, ...” [Lev.]

1. 1829. 3. k. 19. r. 309–311.

2. Ka. F. Levelezése 1907. 17. k. 166.

1. Szentmiklóssy Alajosnak

143. SZENTMIKLÓSSY [ALAJOS]: „(Eger, Julius' 14kén, 1820.) Mi a' Nyelv-génusz? A' Nyelvnek azon különös ...” [Levélrészl.]

1. 1829. 3. k. 19. r. 311–312.

2. Ka. F. Levelezése 1907. 17. k. 189–190.

1. Kazinczy Ferencnek

144. KAZINCZY [FERENC]: „(Széphalom, Augustus' 29dikán, 1820.) A' mit Uram Öcsém a' Nyelv' Génusza felől mond, ...” [Lev.]
1. 1829. 3. k. 19. r. 312–313.
 2. Ka. F. Levelezése 1907. 17. k. 229–230.
 3. Ka. F. Levelezése 1960. 23. k. 280–281.
1. Szentmiklóssy Alajosnak
 3. A levél dátuma Anna napján. 1820. [júl. 26.], szövege részben eltér az Élet és Literatúrában közölt levélétől.
145. JENISCH, [DANIEL]: „Keine der genannten Sprachen, scheint es, ...” [Mondatvariánsok]
1. 1829. 3. k. [314.]
1. Daniel Jenisch Philosophisch-Kritische Vergleichung und Würdigung . . (Berlin, 1796.) c. művéből vett idézet, mely Szemere Pál Példa c. mondatvariációját inspirálta.
146. [KISFALUDY KÁROLY] SZALAI BENJAMIN: Hős Fercsi. [Paródia]
1. 1829. 4. k. 20. r. [1]–9.
 2. K. K. Minden munkái 1831. 8. k. [219]–228.
- 1.a. Paródia az ossiáni stílusról
 - 1.b. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása
 2. A Vegyes kötetlen iratai c. részben jelent meg.
147. SZÉCHENYI ISTVÁN: „... a' toll-had' értelmétől igen-igen elválasztom ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 4. k. 21. r. I. közl. [10].
 2. Sz. I. Hírlapi cikkei. Bp. 1893. 5.
- 1.a. A 21. r. összefoglaló címe IIázi jegyzetek.
 - 1.b. Széchényi Úr eo nagyságának a Minerva redactiojához küldött sorai. F.M.O. Minerva 1828. szept.

148. NAGYVÁTHY JÁNOS: „Mikor az Orvosok meghasonlanak, hálnia kell a' betegnek.” [Aforizma]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./1. közl. [10].
 1. A 21. összefoglaló címe Házi jegyzetek.
149. HORVÁTH ENDRE: „Elmésséget keresni abban, a' mi másnak gyalázására szolgál, ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./2. közl. 11.
 1. A 21. r. összefoglaló címe Házi jegyzetek.
150. KISFALUDY SÁNDOR: „A' tudományos világot zavaró fergeteget ...” [Lev.]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./3. közl. 12–14.
 2. K. S. Minden munkái 1893. 8. k. 411–412., 414., 415., 419., 420., 421., 422., 423.
 - 1.a. A 21. r. összefoglaló címe Házi jegyzetek.
 - 1.b. Levél Kazinczy Ferencnek 1821. szept. 5. keltezéssel. Az Élet és Literatúrában közölt szöveg rövidebb és nem teljesen azonos az 1893-as kötetben közölt levél szövegével.
151. DESSEWFFY JÓZSEF: „A' külföldi Szitáskodások többnyire vagy nagyon ...” [Elmélkedés]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./4. közl. 14–16.
 1. A 21. r. összefoglaló címe Házi jegyzetek.

152. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „A' Poesis, mint a' szép Mesterségek általán fogva...” [Tan. részl.]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./5. közl. 16–27.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. 137–147.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 645–653.
2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetnek a Jegyzetek a kritikáról és poesisről c. fejezete
3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások c. főfejezeten belül a Jegyzetek a kritikáról és poézisről c. tanulmány
153. KIS SÁMUEL NEMESAPÁTI: „Sokan nagy részben igazolják azon állítást;...” [Tan.]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./6. közl. 27–35.
154. BATSÁNYI JÁNOS: „Egy megjutalmaztatott, és már több esztendőök előtt nyomtatásban kijött...” [Reflexiók]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./7. közl. 36–40.
155. [SZEMERE PÁL]: „Mind a' két dal ömledezés, boldog szerelemnek ömledezése.” [Krit. részl.]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./8. közl. 40–42.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 77–78.
1. Kazinczy Ferenc Az én boldogítom és Kölcsey Ferenc A' jegyváltó c. versekről. Az utóbbi vers Szemere Pál eljegyzésére készült.
2. Széptani fejtegetések, bírálatok, prózai vegyes dolgozatok c. kötetben a Boldog házaspár c. fejezet

156. BERZSENYI DÁNIEL: „... Hogy az én munkáimra olyant mond Kölcsey, ...” [Tan. részl.]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./9. közl. 43–53.
 2. B. D. Össz. 1842. 2. k. 68–79.
 3. B. D. Össz. 1968. 207–212.
2. Észrevételek, Berzsenyitől címmel
3. Észrevételek Kölcsey Recenziójára c. fejezet
157. BAJZA JÓZSEF: „Ki a’ magyar Literatura’ történeteire, ha csak a’ múlt század’ ...” [Tan. részl.]
1. 1829. 4. k. 21. r. I./10. közl. 53–58.
 2. B. J. Össz. 1863. 4. k. 55–58.
2. A Széptani írások c. kötetben Az epigramma theoriája c. tanulmány
158. KAZINCZY FERENC: „A’ kit Istenek szeretnek, ifjant hal-el—...” [Bevezetés]
1. 1829. 4. köt. 21. r. I./11. közl. 58–74.
1. Csokonai Vitéz Mihály Bordal [Bakushoz], Parasztdal, Kulacsomhoz [Szerelemdal a csikóbőrös kulacshoz], Ivó-dal [Miért ne innánk?], A’ szegény Zsuzsi [Szegény Zsuzsi, a táborozáskor], Farsang-farkán [A farsáng búcsúszavai] c. költeményeinek közlésével
159. FÁY ANDRÁS: Házi-rosta. [Recenzió]
1. 1829. 4. k. 21. r. II./1–8. közl. 74–86.
1. A Házi jegyzetek kritikája (1. 4. k. 21. r. I. közl.)

160. GUZMICS IZIDOR: „Mi különös, váratlan tüneménnyel fogja az Élet és Literatúra' Második Kötete...” [Lev.]
1. 1829. 4. k. 22. r. I. közl. [87]–88.
 - 1.a. Kelt Pannonhalmán, 1826. dec. 30-án.
 - 1.b. A Hit, remény, szeretet c. fejezet fogadtatása. (1. 2. k. 5. r. 23–46.)
161. SZONTÁGH GUSZTÁV: „Jegyzeteket készülék írni Cselkövinek Hit, remény, szeretet felülírás alatt,...” [Recenzió]
1. 1829. 4. k. 22. r. II. közl. 89–94.
 1. Kritikai észrevételek az Élet és Literatúra 2. kötetéről
162. [ZÁDOR (STETTNER) GYÖRGY] FENYÉRY GYULA: „Előbb fejlődik ki az érzemény' virága,...” [Cikk]
1. 1829. 4. k. 22. r. III. közl. 94–95.
 1. Az Élet és Literatúra 2. kötetének megítélése kapcsán
163. SZONTAGH GUSZTÁV: „A' Dolgozatok' elején Cselkövinek „Hit, Remény, Szeretet” című értekezése áll.” [Recenzió]
1. 1829. 4. k. 22. r. IV. közl. 95–125.
 1. Kölcsey Ferenc Töredékek a vallásról c. tanulmányához kapcsolódó írás (1. 2. k. 5. r. 24–34.)
164. GUZMICS IZIDOR: „Megírtam nem-de, édes Szemerém, hogy bele szólásom Cselkövi'...” [Tan.]
1. 1829. 4. k. 22. r. V. közl. 126–135.
 1. Hozzászólás, kritika, az előző közleményben megjelent Szontagh Gusztáv cikke

165. SZONTAGH GUSZTÁV: „Elmellőzém Májer” Egyházi Beszédét, az ikes igékről való Dialógust, ...” [Recenzió]
1. 1829. 4. k. 22. r. VI. közl. 135–137.
 1. Kisfaludy Károly A’ leányörző c. vígjátéka kapcsán (1. 2. k. 9. r. 141–202.)
166. TOLDY Ferenc: „Kisfaludy Károly a’ Magyar-Vígjátéknak Teremtője. . . .” [Tan.]
1. 1829. 4. k. 22. r. VII. közl. 137–145.
 2. T. F. Össz. munkái 1874. 8/1. k. 267–273.
 1. Kisfaludy Károly színművei kapcsán, válasz az előző közleményben megjelent Szontagh Gusztáv-írásra.
 2. A Kritikai berke c. kötetben Kisfaludy Károly vígjátékai nemzetiségi tekintetből. Szontagh Gusztáv ellen címmel látott napvilágot
167. SZONTÁGH GUSZTÁV: „A’ Nyelv gondolatainknak és érzeményeinknek megérzékítése, ...” [Értekezés]
1. 1829. 4. k. 22. r. VIII. közl. 145–152.
168. KAZINCZY FERENC: „A’ miket itt Szontagh társunk a’ minden Nyelvek’ természete felől ...” [Értekezés]
1. 1829. 4. k. 22. r. IX. közl. 152–163.
 1. Hozzászólás az előző Szontágh Gusztáv-értekezéshez
169. SZONTÁGH GUSZTÁV: „Kezemhez szolgáltatának, több holnapok’ elfolyása után, ...” [Vitzázó]
1. 1829. 4. k. 22. r. X. közl. 164.
 1. Hozzászólás az előző Kazinczy Ferenc-értekezéshez

170. [SZEMERE PÁL] RED[ACTIÓ]: „Magyarázatok Sallustiusnak fordításához.” [Szerkesztőségi megjegyzés]
1. 1829. 4. k. 23. r. [165].
171. KAZINCZY FERENC: Szalluszt' beszéde. [Tan. részl.]
1. 1829. 4. k. 23. r. I. közl. 166–178.
 3. Ka. F. Művei 1979. 1. k. 837–841.
 3. C. C. Sallustius épen maradt minden munkái c. tanulmányak 4. része a Beszéde sajtószámai című fejezet
172. KAZINCZY FERENC: Szalluszt'nak historiographiai érdemei. [Tan. részl.]
1. 1829. 4. k. 23. r. II. közl. 178–182.
 3. Ka. F. Művei 1979. 1. k. 836–837.
 3. C. C. Sallustius épen maradt mindenki munkái c. tanulmányak 3. része Historiográfiai érdemei címmel
173. KAZINCZY FERENC: Szalluszt'nak kiadásai, fordításai. [Tan. részl.]
1. 1829. 4. k. 23. r. III. közl. 182–189.
 3. Ka. F. Művei 1979. 1. k. 841–844.
 3. C. C. Sallustius épen maradt minden munkái c. tanulmány 5. rész
174. KAZINCZY FERENC: „Heyne' ítélete a' fordítások' törvényeiről.” [Bevezető részl.]
1. 1829. 4. k. 23. r. IV. közl. 189–191.
 1. Christian Gottlob Heyne Vorrede c. írásából részkiadás. (Herders' Werke. Griechische Literatur é.n. 7. r. 40–41.)
175. Báróti Kazinczyhoz. Bécs, Január. 26dik 1808. [Lev.]
1. 1829. 4. k. 24. r. I. közl. [192]–194.
 2. Ka. F. Össz. műv. Levelezése 1894. 5. k. 290–291.

176. KAZINCZY FERENC: Válasz. Széphalom, 1808. Febr. 8d. [Lev.]
1. 1829. 4. k. 24. r. II. közl. 194–196.
 2. Ka. F. Levelezése 1894. 5. k. 311–312.
- 1.a. Báróczi Sándor 1808. jan. 26-án kelt levelére (l. 4. k. 24. r. 192–194.)
 - 1.b. A levél befejező része hiányzik az Élet és Literatura szövegéből.
177. [VERGILIUS MARO, PUBLIUS] Orpheus és Eurydice. Virgil. Georg. IV. könyv. [Ford.]: Rájnis József.
1. 1829. 4. k. 24. r. III./1. közl. 196–198.
 1. Átvétel a Mário Virgilius Publiusnak Georgikonja (Pest, 1814. 196–202.) c. kötetből. Ford. Kőszegi Rájnis József.
178. [VERGILIUS MARO, PUBLIUS] „Orpheusz a’ tekenős lanton szelidítve gyötrelmeit, ...” [Ford.]: Kazinczy Ferenc
1. 1829. 4. k. 24. r. III./2. közl. 199–201.
 2. Ka. F. Össz. Költemények 1879. 2. k. 109–112.
 2. A Poetai Berek c. fejezeten belül az Orpheus és Eurydice c. fordításrészlet
179. [DÖBRENTEI GÁBOR] D. G.: „Sterne Lőrincznek Elizához írt ezen levelei 1775-ben jöttek ki ...” [Bev.]
1. 1829. 4. k. 24. r. IV./1. közl. 201–206.
 - 1.a. Kelt Budán 1828.
 - 1.b. A IV. közl. összefoglaló címe Előbeszéd a Yorick’ és Eliza’ leveleihez. Pesten, 1828.
 - 1.c. Lawrence Sterne Letters of Yorick to Eliza c. műve, melyet Kazinczy Ferenc fordított. (Pest, 1828. Trattner XIV, 110 l.)

180. KAZINCZY FERENC: „Szemere e' Munkájában kezdetétől fogva azt tevė kötelességėül, ...” [Cikk]
1. 1829. 4. k. 24. r. IV./2. közl. 206–208.
 - 1.a. A IV. közl. összefoglaló címe Előbeszéd a Yorick' és Eliza' leveleihez. Pesten, 1828.
 - 1.b. Lawrence Sterne Letters of Yorick to Eliza c. műve kapcsán
181. KAZINCZY FERENC: Az előbeszéd szorosán. [Előszó]
1. 1829. 4. k. 24. r. IV./3. közl. 208–212.
 - 1.a. A IV. közl. összefoglaló címe Előbeszéd a Yorick' és Eliza' leveleihez. Pesten, 1828.
 - 1.b. Lawrence Sterne Letters of Yorick to Eliza c. műve kapcsán
182. KAZINCZY FERENC: Az előbeszéd szabadabban. [Előszó.]
1. 1829. 4. k. 24. r. IV./4. közl. 213–214.
 - 1.a. Kelt Pesten, 1829. Februárius 14d.
 - 1.b. A IV. közlemény összefoglaló címe Előbeszéd a Yorick' és Eliza' leveleihez. Pesten, 1828.
 - 1.c. Lawrence Sterne Letters of Yorick to Eliza c. műve kapcsán
183. [SCHILLER, FRIEDRICH]: Románcz. [Versford.] [Ford.]: Szemere Pál.
1. 1829. 4. k. 24. r. V. közl. 214–215.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 1. k. 67.
 1. Friedrich Schiller Der Jüngling am Bache c. versének fordítása
 2. Az ér mellett címmel jelent meg a Dalok s rokonfélék c. fejezetben.
184. [SCHILLER, FRIEDRICH]: Románcz. [Versford.] [Ford.]: Helmecky Mihály.
1. 1829. 4. k. 24. r. V./2. közl. 216–217.
 1. Friedrich Schiller Der Jüngling am Bache c. vers fordítása

185. BARÓTI SZABÓ DÁVID: Epigramm.
1. 1829. 4. k. 24. r. VI./1. közl. 217.
 1. Korábbi megjelenés Baróti Szabó Dávid megjobbított és bővített költeményes munkái (III. 1802. 128.) c. kötetben Egy gyönyörű de fél-szemű gyermekről és leánykáról címmel
186. THEWREWK JÓZSEF, PONORI: Epigramm.
1. 1829. 4. k. 24. r. VI./2. közl. 217.
187. DEÁKY ZSIGMOND: Gnóma.
1. 1829. 4. k. 24. r. VII./1. közl. 217.
188. SZALAY LÁSZLÓ: Gnóma.
1. 1829. 4. k. 24. r. VII./2. közl. 218.
189. DÖBRENTAI GÁBOR: Nyelv csinoságára való ügyelet. [Tan.]
1. 1829. 4. k. 24. r. VIII. közl. 218–242.
190. CSOKONAI [VITÉZ MIHÁLY]: „Nyílj ki, nyájasan mosolygó...” [Vers]
1. 1829. 4. k. 24. r. IX./1. közl. 242–243.
 2. Cs. M. Munkái 1843. 1. k. 96.
 3. Cs. M. Minden munkája 1973. 1. k. 688.
 2. A Lilla c. fejezetben A' rózsabimbóhoz címmel jelent meg.
 3. Költemények c. kötetben A rózsabimbóhoz címmel jelent meg.

191. CSOKONAI [VITÉZ MIHÁLY]: „Lilla! mig ingó kegyelmed / Tiszta szívemhez hajolt, ...” [Vers]
1. 1829. 4. k. 24. r. IX./2. közl. 243–244.
 2. Cs. M. Munkái 1843. 1. k. 129.
 3. Cs. M. Minden munkája 1973. 1. k. 151.
2. A Lilla c. fejezetben a Szemrehányás c. vers
3. Költemények c. kötetben Laura, még ingó kegyelmed kezdetű vers.
192. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „Nyílj ki nyájasan mosolygó / Rózsabimbó, nyílj ki már; ...” [Vers]
1. 1829. 4. k. 24. r. IX./3. közl. 244–245.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. [239]–240.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 184.
2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetben Csokonai két dala átdolgozva fejezetcímmel 1. A Rózsabimbóhoz címmel jelent meg.
3. Csokonai két dala átdolgozva felirattal, A rózsabimbóhoz címmel jelent meg.
193. [KÖLCSEY FERENC] CSELKÖVI: „Lilla, mig ingó kegyelmed / Tiszta szívemhez hajolt, ...” [Vers]
1. 1829. 4. k. 24. r. IX./4. közl. 245–246.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 3. k. 241–242.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. [186.]
2. A Nyelv, irodalom és széptan c. kötetben Csokonai két dala átdolgozva fejezetcímmel, 2. Szemrehányás címen jelent meg.
3. Csokonai két dala átdolgozva felirattal, Szemrehányás címmel jelent meg a kötetben

194. KAZINCZY FERENC: Sámuel. A' Szent hajdan' gyöngyeiből. [Tartal-
mi ismertetés]

1. 1829. 4. k. 25. r. I-IV. közl. [247]-282.

1.a. Pyrker János László A' szent hajdan' gyöngyei (Ford. Kazinczy
Ferenc Budán, 1830. 262 l.) c. művéből a Sámuel c. fejezet össze-
foglalása

1.b. A III. közlemény — az Ítélet — részlet a műfordításból (l. A' szent
hajdan gyöngyei 75-88.)

1.c. A 280-282. oldalon Jens Immanuel Baggesen Pyrker Lászlóról szóló
verse, amelyet először a Dresdner Morgenblatt 1827. 105. száma
közölt. (l. A' szent hajdan' gyöngyei 260-262.)

195. ZRINYI MIKLÓS: Zrínyi. [Eposzrészl.]

1. 1829. 4. k. 26. r. I. közl. [283]-284.

2. Z. M. Művei 1879. 1. k. [5]-6.

3. Z. M. Össz. 1958. 1. k. 35-36.

1-3. A Szigeti veszedelem 1. ének 1-6. versszak

196. GYÖNGYÖSI ISTVÁN: Kemény. [Vers]

1. 1829. 4. k. 26. r. II. közl. 284-285.

2. Gy. I. Össz. 1921. 2. k. 14-15.

2. Kemény János emlékezete. (Porából meg-éledett Phoenix) címmel

197. RÁDAY GEDEON: Árpád. [Vers]

1. 1829. 4. k. 26. r. III. közl. 285-287.

2. R. G. Össz. 1892. 54-55.

1. 1741.

198. VÖRÖSMARTY MIHÁLY: Zalán. [Epikai költ. részl.]
1. 1829. 4. k. 26. r. IV. közl. 287–288.
 2. V. M. Össz. munk. 1884. 2. k. [7]–8.
 3. V. M. Össz. 1963. 51–52.
- 2–3. Zalán futása. Első ének
199. MAILÁTH JÁNOS: „A' fal közzé zárt”. [Levéregény]
1. 1829. 4. k. 27. r. [289]–306.
 2. M. J. Magyar regények, mondák és népmesék. 1864. 166–186.
2. A falba zárt címmel jelent meg.
200. KAZINCZY FERENC: Bévezetés.
1. 1829. 4. k. 28. r. I. közl. [307]–308.
1. Kovacsóczy Mihály Az én csillagom c. verséhez (l. 4. k. 28. r. 309–310.)
201. KOVACSÓCZY MIHÁLY: Az én csillagom. [Vers]
1. 1829. 4. k. 28. r. II. közl. 309–310.
1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása
202. KAZINCZY FERENC: Uzge és Zacchi. [Elb.]
1. 1829. 4. k. 28. r. III. közl. 310–312.
- 1.a. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása
203. KOVACSÓCZY MIHÁLY: Ballád. [Ballada]
1. 1829. 4. k. 28. r. IV. közl. 312–315.
1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása

204. KAZINCZY FERENC: Ugyan-az prózában. [Elb.]
1. 1829. 4. k. 28. r. V. közl. 315–318.
 1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása
205. KAZINCZY FERENC: Gibárt és Irma. [Vers]
1. 1829. 4. k. 28. r. IV. közl. [VI!] 318–322.
 2. Ka. F. Össz. Költeményei 1879. 1. k. 37–40.
 1. Gottlieb Konrad Pfeffel Usge und Zacchi c. regéjének feldolgozása
206. HORVÁT ISTVÁN: A' kaján magyar szóról a' teremtés könyvéből. [Tan.]
1. 1829. 4. k. 29. r. [323]–352.
 2. A szerző Szemere Pálné Szemere Krisztina hamvainak ajánlotta írását.
207. [SZEMERE PÁL] A.: „Különösebb portékácskákat, mint mi, halhatatlan könyvférgek, ...” [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. I. közl. [1.]
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
208. [SZEMERE PÁL]: „Mi lehet különösebb, mint midőn egyikünk elhiteti magával, ...” [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. II. közl. [1]–2.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
209. B. B.: „Igen-is, szövnünk kell nekünk, könyvférgeknek, barátkozásokat.” [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. III. közl. 2.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.

210. CZ.: „Horvát István tűzzel támadá meg Schwartnert, ...” [Jellemkép]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. IV. közl. 2–3.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
211. B. B.: „Hol az igazság kíván védelmet, nincsen barát.” [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. V. közl. 3–4.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
212. D.: „Kazinczyn fenn akadék, hogy levelei a' barátnevezetet ...” [Cikk]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. VI. közl. 4–5.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
213. G.: „Ki ne örvendjen fiatal íróinknak? Ki ne óhajtsa, hogy az ősz ...” [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. VII. közl. 5–6.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
214. É.: „Nem ok nélkül dicsekszünk emelkedésünkkel, haladásunkkal; ...” [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. rész VIII. közl. 6–9.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
215. F.: „Kazinczy' mentésében (VI.) csak félszegség tudna gáncsot találni.” [Reflexió]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. IX. közl. 9.
 - 1.a. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
 - 1.b. Hozzászólás az Új foly. 1. r. 3–4. oldalon lévő cikkhez

216. B. B.: „D(VI.), É(VIII.), F(IX.), és G(V.) gyönyörűen tisztelék meg Kazinczyt;...” [Összefoglalás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. X. közl. 9–10.
 - 1.a. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
 - 1.b. Kazinczy Ferencről és a róla írottakról (1. Új foly. 1. r. 4–5., 6–9., 9., 3–4.)
217. G.: „A' szép' itélőjiben legközönségesebb véték az egyoldalság,...” [Cikk]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XI. közl. 10–13.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
218. GY.: „Szomorú dolog, irtóztató dolog az a' Kritika.” [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XII. közl. 13.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
219. H.: „A' magyarnak karakterei közt egyik, és ugyan a' legnemesebbik,...” [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XIII. közl. 13–15.
 1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
220. [KISFALUDY SÁNDOR] K.: „Íróinknak pártokra és felekezetekre osztása igen káros mind nemzeti, mind nyelvbéli kultúránkra.” [Levélrészl.]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XIV. közl. 15–16.
 2. K. S. Minden munkái. 1893. 8. k. 421., 419.
 - 1.a. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
 - 1.b. Kazinczy Ferencnek Sümeg, 1821. okt. 20.

221. B. B.: „Nekünk azon íróink is irtóznak a' kritikusoktól, kik magokat tanult és nem tanult olvasójiktól...” [Elmétkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XV. közl. 16–20.
1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
222. [SZÉCHENYI ISTVÁN] SZ.: „A' kritika általányosan nem csak hasznos, de legszükségeseb is; ...” [Elmétkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XVI. közl. 21–22.
- 1.a. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
- 1.b. Részlet az Előszóból és A' magyar nyelv c. fejezetből
- 1.c. Első közlése Világ 1831. XXIX. 246.
223. B. B.: „A' legközelebbi számot amulétum gyanánt óhajtanók kötni szíveikre kritikustársainknak, ...” [Intés a kritikusokhoz]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XVII. közl. 22–23.
1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
224. M.: „Ki nem tiszteli a' jámbor ellenkezőt, 's ki nem, és még inkább, a' szerény kérdőt: ...” [Elmétkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XVIII. közl. 23–24.
1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.
225. B. B.: „Ismérek körünkben többeket, kik azzal mentegetődznek, hogy ők szivesek ugyan, ...” [Elmétkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 1. r. XIX. közl. 25–27.
1. Az 1. r. a Viszonyok címet viseli.

226. Muzáron. Harmadik kötet. Élet és Literatúra. Rész XI–XIX. 1829. —
Muzáron. Negyedik kötet. Élet és Literatúra. Rész XX–XXIX. 1829.
[Kritikai fogadtatás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 2. r. I.–XXI. közl. [28]–98.
 1. Az I–IV. közl. anonym, az V–X. közl. Szemere Pál, a XI. közl. Nemesapáti Kiss Sámuel, a XII–XXIX. közl. anonym és a XXX–XXXI. közl. Szalay László írása.
227. [KOTZEBUE, AUGUST VON]: Csél. [Színmű] [Ford.: Szemere Pál]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 3. r. [99]–146.
 1. August von Kotzebue Herr Gottlieb Merks, der Egoist und Kritikus c. 1809-ben írt színműve (Dramatische Werke von August von Kotzebue. 49. Bändchen. Wien 1828.)
228. [EÖTVÖS JÓZSEF]: Apotheosis. [Verses jelenet]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 4. r. [147]–150.
 1. Korábbi megjelenése Eötvös József: A kritikus apotheosisa. Röplap. Pest, 1831.
229. [KIS JÁNOS]: Allegoria. [Elb.]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 5. r. [151]–155.
 - 1.a. Mitológiai stílusú elbeszélés a kritikáról Johnson Doctor után
 - 1.b. Átvétel a Gyönyörködtető Társ c. antológiából Pozsony 1812. Weber
230. [KIS JÁNOS]: Essay. [Krit.]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 6. r. I–III. közl. [156]–183.
 - 1.a. Alexander Pope után.
 - 1.b. Első megjelenés: Pope próbája a kritikáról, szabad fordításban. = Sas 1831. 1. k. 101–120.

231. [KIS JÁNOS]: Pope. [Tan. részl.]
 1. 1833. Új foly. 1. füz. 7. r. [184]–189.
 1. Részben egyezik a Sas c. folyóiratban megjelent tanulmány szövegével.
232. [— —]: Tanító költemények. [Elmélkedés]
 1. 1833. Új foly. 1. füz. 8. r. I–XVIII. közl. [190]–200.
233. [GUZMICS IZIDOR]: Életírás. [Tan.]
 1. 1833. Új foly. 1. füz. 9. r. I–XXI. közl. [201]–219.
234. [TERHES SÁMUEL] T. S.: Nyelvfigurák. [Elmélkedés]
 1. 1833. Új foly. 1. füz. 10. r. I–VI. közl. [220]–222.
235. B. L.: Képes kifejezés. [Reflexió]
 1. 1833. Új foly. 1. füz. 11. r. I–VII. közl. [223]–227.
 1. Terhes Sámuel Nyelvfigurák c. írása kapcsán (l. Új foly. 1. füz. 220–222.)
236. [— —]: Keverék. [Elmélkedés]
 1. 1833. Új foly. 1. füz. 12. r. [228.]
237. [— —]: Klopstok. [Elmélkedés]
 1. 1833. Új foly. 1. füz. 13. r. [229]–233.
 1. „Nation, die mich redet, du willst es also...” kezdetű Klopstock idézettel kezdődik a 13. rész, majd az ő nyelvújításáról szól az írás.
238. [— —]: Szellem. Egyetem. Szerény. [Elmélkedés]
 1. 1833. Új foly. 1. füz. 14. r. I–V. közl. [234]–236.

239. PUKY FERENC: „A’ ki anyai magyar nyelvünknek napról napra . . .”
[Felhívás és fejtegetés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 14. r. VI. közl. 236–242.
- 1.a. A Szellem. Egyetem. Szerény. fejezetcím alatt jelent meg.
1.b. Dolyán, 1810. január 16.
240. BALLA ANTAL: „Minapában a’ magyar nyelvnek kiterjesztésére . . .”
[Felhívás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 14. r. VII. közl. 242–243.
- 1.a. A közlemény a Szellem. Egyetem. Szerény. fejezetcím keretében
jelent meg.
1.b. Pesten, 1810. február 3.
241. Nn.: „Nagy hazafi Úr! Tekintetes Uram! Valamint minden érezni tudó
polgár . . .” [Tudományos fejtegetés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 14. r. VIII. közl. 243–247
- 1.a. A közlemény a Szellem. Egyetem. Szerény. fejezetcím alatt jelent
meg.
1.b. 1810. március 8.
242. KAZINCZY FERENC: „Consiliárius Bizáki Puky Ferencz Úr neveze-
tessé tevé emlékezetét . . .” [Reflexió]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 14. r. IX–XX. közl. 247–258.
1. A közlemény a Szellem. Egyetem. Szerény. fejezetcím alatt jelent
meg.

243. [KÖLCSEY FERENC]: „Emlékezetet érdemel literatúránk' történetei-
ben az a' két jutalomkérdés, ...” [Összefoglalás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 14. r. XXI. közl. 258–266.
 2. Kö. F. Minden munkái 1886. 4. k. [198]–205.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 919–925.
1. A közlemény a Szellem. Egyetem. Szerény. fejezetcím alatt jelent meg, a fejezet nyelvújító törekvéseinek összefoglalásaként.
 2. A Nyelv, irodalom, széptan c. kötet Új szók c. írása
 3. A Nyelvtudományi írások c. fejezetben az Új szók c. írás
244. KAZINCZY FERENC: „A' szellem, egyetem és szerény szók el vannak fogadva.” [Zárósortok]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 14. r. XXII. közl. 267.
1. A Szellem. Egyetem. Szerény. c. nyelvújításról szóló fejezet lezárása.
245. HORVÁT ISTVÁN: Tekéletes. Tökéletes. Tökély. [Szómagyarázat]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 15. r. I. közl. [268]–274.
1. Átvétel a Tudományos Gyűjteményből (1833. II. k. 102–105.) A' Tekéletes Magyar Szórol c. írás.
246. D. FOGARASI JÁNOS: „Hangzóinknak elosztását, gömbölyükre és nyíl-
takra, ...” [Cikk]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 15. r. II. közl. 274–276.
1. A közlemény a Tekéletes. Tökéletes. Tökély. fejezetcím alatt jelent meg.

247. SZEMERE PÁL: „A' tőkély, (mint fő és fők és fökély, ...)” [Zárósorok]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 15. r. III. közl. 277.

2. Sz. P. Munkái 1890. 2. r. 253–254.

1. A Tekéletes. Tökéletes. Tőkély. c. nyelvújításról szóló fejezet lezárása.

2. A Prózai vegyes dolgozatok fejezetcímen belül a Nyelvészetiek rész Tőkély c. írása

248. [KÖLCSEY FERENC]: Történetnyomozás. [Tan.]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 16. r. I–III. közl. [278]–291.

2. Kö. F. Minden munkái 1886. 5. k. [206]–218.

3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1264–1274.

2. Philosophia és história c. kötetének Történetnyomozás c. tanulmánya

3. Történettudományi és történetfilozófiai írások fejezetcím alatt megjelent Történetnyomozás c. írás

249. [— —]: Keresztyén. [Elmélkedés]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 17. r. I–III. közl. [292]–293.

250. [KÖLCSEY FERENC]: Magyar. [Történeti eszmefuttatás]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 18. r. I–IV. közl. [294]–295.

2. Kö. F. Minden munkái 1886. 5. k. 258–259.

3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1275–1276.

2. A Philosophia és historia c. kötet Magyar c. írása

3. A Történettudományi és történetfilozófiai írások fejezetcím alatt megjelent Magyar c. írás

251. [KÖLCSEY FERENC]: Önpanaszok. [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 19. r. I–XII. közl. [296]–300.
 2. Kö. F. Minden munkái 1887. 10. k. [426]–430.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1209–1212.
2. A Kölcsey levelei c. kötet XX. fejezete.
3. Az Erkölcsi és pedagógiai írások c. fejezetben Önpanaszok címmel jelent meg.
252. [SZEMERE PÁL]: Házás-élet. [Erkölcsi intelmek]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 20. r. [301]–308.
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 187–190.
1. Az írás 12 fejezetre oszlik, a fejezeteket különböző monogramokkal jelölte Szemere Pál.
2. A Prózaí vegyes dolgozatok keretében, az Eszmélkedők fejezetben, Házás-élet címmel jelent meg.
253. [EÖTVÖS JÓZSEF] B. E. J.: Bel és kül világ. [Aforizmák]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 21. r. [309]–317.
 3. E. J. Művei 1979. 70–77.
3. A Vallomások és gondolatok c. kötetben Bel- és külvilág címmel jelent meg.
254. [SZALAY LÁSZLÓ] SZ. L.: Fény és melegség. [Elmélkedés]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 22. r. I–III. közl. [318]–319.
255. [— —]: Általtétel. [Dalok prózában]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 23. r. [320]–331.
1. Kazinczy Ferenc A' tanítvány, A' hit' szava, A' nagy napon, Vajda-Hunyad, Tusakodás, A' szonett' múzája, A' kötés' napja, Az én boldogítóm, Az ő képe, A' sajka c. verseinek prózaí átírata

256. KÖLCSEY FERENC: Vilma. [Nekrológ]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 24. r. [332]—340.
2. Kö. F. Minden munkái 1886. 2. k. 170—176.
3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 1175—[1181].

1. Szemere Pálné, Szemere Krisztináról
2. A Vegyes beszédek fejezetcím alatt Vilma címmel jelent meg.
3. Az Erkölcsi és pedagógiai írások fejezetcím alatt Vilma címmel jelent meg.

257. KÁROLYI GYÖRGY: Követ. [Beszéd]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 25. r. [341]—344.

258. KÖLCSEY FERENC: Játékszín. [Beszéd]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 26. r. [345]—362.
2. Kö. F. Minden munkái 1886. 2. k. 155—169.
3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 630—[643].

2. A Vegyes beszédek fejezetcím alatt a Magyar Játékszín címmel közölt írás.
3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások fejezetcím alatt a Játékszín címmel közölt írás.

259. [TELEKI JÓZSEF]: Főispánság. 1790. [Beszéd]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 27. r. [363]—375.

1. Átvétel az Orpheus 1790. évf. II. köt. 16—36. Ugotsai főispán gróf Teleky József úrnak beszéde azon vármegye rendeihez. Nagy-Szőlősön, ápril 29. 1790.

260. KÖLCSEY FERENC: Kazinczy. [Emlékbeszéd]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 28. r. [376]–389.

2. Kö. F. Minden munkái 1886. 2. k. 186–197.

3. Kö. F. Össz. 1960. 1. k. 713–722.

2. A Vegyes beszédek fejezetcím alatt Emlékbeszéd Kazinczy Ferencz felett. Tartatott a M. Akademia közülésében sept. 8. 1832. címmel jelent meg.

3. Az Irodalmi kritikák és esztétikai írások fejezetcím alatt Emlékbeszéd Kazinczy Ferenc felett. Tartatott a M. T. Társaság közülésében szept. 8. 1832.

261. DESSEWFFY JÓZSEF: Minerva. CXCH. Előszó. Az avúlni kezdő és a' nagyon újítgató írás-módról, a' Magyar nyelvben. [Tan.]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 29. r. [390]–406.

1. A F. M. O. Minerva I. 1825. kötetének előbeszéde III–XII.

262. [SZEMERE PÁL]: Kivonat. [Krit.]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 30. r. [407]–411.

2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 198–200.

1. Dessewffy József cikkéről (l. Új foly. 29. r. 390–406.)

2. A Prózai vegyes dolgozatok fejezetcímmel az Értekezők fejezetben közzétett írás. Teljes címe: Kivonat s egyszersmind bírálat gr. D. J. „Az avúlni kezdő s a nagyon újítgató írásmódról a magyarban” cikkéhez.

263. [SZEMERE PÁL]: Martiállessing és Lessingmartial. [Gúnyvers]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 31. r. [412.]

264. [SZEMERE PÁL]: Epigrammai két rész. [Elmefuttatás]

1. 1833. Új foly. 1. füz. 32. r. [413.]

265. [SZEMERE PÁL]: Szövevény. [Stiliztikai példatár]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 33. r. [414]–415.
266. [SZEMERE PÁL]: Homály. [Stiliztikai példák]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 34. r. [416]–419.
267. [SZEMERE PÁL]: Kép. [Stiliztikai példák]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 35. r. [420]–424.
268. [SZEMERE PÁL]: Váz. [Elmefuttatás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 36. r. [425]–426.
269. [SZEMERE PÁL]: Fátyol. [Stiliztikai példa]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 37. r. [427]–432.
270. [SZEMERE PÁL]: Gondolatforgás. [Elmefuttatás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 38. r. [433]–437.
271. [SZEMERE PÁL]: Függelék. [Elmefuttatás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 39. r. [438]–441.
272. BAJZA JÓZSEF: Vezérszó. [Cikk]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 40. r. [442]–449.
2. B. J. Össz. 1863. 4. k. 159–163.
1. Az előző fejezetek mondandójának megfogalmazása.
2. Irodalom c. kötetben Vezérszó a Kritikai Lapokhoz címmel jelent meg.
273. [— —]: Világosság. [Elmefuttatás].
1. 1833. Új foly. 1. füz. 41. r. [450]–[453].

274. [— —]: Kifejlet. [Elmefuttatás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 42. r. [452]–[453].
275. [— —]: Fénypont. [Elmefuttatás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 43. r. [454]–[455].
276. [SZEMERE PÁL]: Rózsabimbó. [Elmefuttatás]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 44. r. [456]–460.
277. SZEMERE PÁL: Vég. [Aforizma]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 45. r. [461.]
 2. Sz. P. Munkái 1890. 2. k. 177.
 2. A Széptani bírálatok c. fejezetből a Széptani ötletek, elmélkedések 21. pontja
278. KÖLCSEY FERENC: Palihoz. [Lev.]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 46. r. [462]–467.
 2. Kö. F. Minden munkái 1887. 9. k. 364–368.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 3. k. 436–439.
- 1.a. Szemere Pálnak Cseke, 1832. aug. 3.
 - 1.b. Befejező része hinyzik
279. KÖLCSEY FERENC: „A' mi Szalaynk' ítéletét Muzáron III és IV. kötete felől...” [Levélrészl.]
1. 1833. Új foly. 1. füz. 46. r. 467.
 2. Kö. F. Minden munkái 1887. 9. k. 371.
 3. Kö. F. Össz. 1960. 3. k. 444–445.
2. A Levelek Szemere Pálhoz c. fejezet 60. részéből egy bekezdés (1832. szept. 16.)
 3. A Levelek c. kötet 184. része. Szemere Pálhoz. 1832. szept. 16. A levél egy bekezdése

MUTATÓ

1. [Faint text]

2. [Faint text]

3. [Faint text]

4. [Faint text]

5. [Faint text]

6. [Faint text]

7. [Faint text]

8. [Faint text]

9. [Faint text]

10. [Faint text]

- A. → Szemere Pál
 A. P. → Szemere Pál
 Árpád [fejedelem] — 197
- B. B. — 209, 211, 216, 221, 223, 225
 B. L. — 235
 Baggesen, Jens Immanuel — 194
 Bajza József — 157 *Az epigramma theoriája*, 272 *Vezérszó a Kritikai Lapokhoz*
 Balla Antal — 240
 Balla Károly — 14, 132 *Huba*
 Bárány Ágoston, Debreczeni — 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112
 Báróczi Sándor — 6, 175, 176
 Baróti Szabó Dávid — 185 *Egy gyönyörű, de fél-szemű gyermekről...*
 Bárótzsi S. → Báróczi Sándor
 Batsányi János — 154
 Becker Henrik — 21
 B. E. J. → Eötvös József
 Beregszászi (Nagy) Pál — 13, 41 *Ik-végzetek igéinkben*
 Berzsenyi Dániel — 9, 11 *Antirecensió Kölcsey recenziójára*, 12, 24, 48
Antirecensió Kölcsey recenziójára, 156 *Észrevételek Kölcsey Recenziójára*
- Cselkövy → Kölcsey Ferenc
 Csokonai Vitéz Mihály — 158 *Bordal*, *Parasztdal*, *Kulacsomhoz*, *Ivódal*, *A' szegény Zsuzsi*, *Farsang-farkán*, 190 *A' rózsabimbóhoz*, 191 *Szemrehányás*, 192, 193
 Cz. — 210
- D. — 212, 216
 D. G. → Döbrentei Gábor
 D. J. → Dessewffy József
 Deáky Zsigmond — 187 *Gnóma*
 Dessewffy József (D. J.) — 26, 151, 261, 262
 Doctor Johnson — 229

Döbrentei Gábor (D. G.) — 19, 27, 36, 49, 53, 57, 58, 59, 75, 77, 80,
81, 82, 83, 84, 179, 189 *Nyelvcsinosságra való ügyelet*

Döme Károly — 117

Dörgényfalvi Dörgény Andor → Kölcsey Ferenc

Draut Lajos ? — 51

Dusch, Johann Jakob — 6 *Erköltsi levelek*

É. — 214, 216

Emil → Toldy Ferenc

Eötvös József (B. E. J.) — 228 *A kritikus apotheosisa*, 253 *Bel és
külvilág*

F. — 215, 216

Fáy András — 159 *Házi-rosta*

Fenyéry Gyula → Zádor (Stettner) György

Ferenczy Lajos — 5, 27

Fogarasi János, D. — 246

Füredi Vida → Kisfaludy Sándor

G. — 213, 216, 217

Goethe, Johann Wolfgang von — 21

Gömbös Antal — 73

Guzmics Izidor — 39, 87, 88, 89, 160, 164, 233 *Életírás*

Gy. — 218

Gyöngyösi István — 53, 196 *Kemény*

H. — 219

Helmezy Mihály — 44, 184 *Schiller, Friedrich: Románcz*

Herder, Johann Gottfried — 174

Heyne, Gottlob — 174

Homérosz — 27

Horvát István — 15, 43, 44, 45, 46, 47, 78, 206 *A' kaján magyar szóról
a' teremtés könyvéből*, 210, 245 *Tökéletes. Tökéletes. Tökély*

Horváth Endre → Pázmándi Horvát Endre

- Horváth János [teológiai doktor, székesfehérvári püspök] (1769-1835)
 — 60, 61, 92, 93
 Hunyadi László — 14
- Jankovich Miklós — 70
 Jankovics Miklós → Jankovich Miklós
 Jenisch, Daniel — 145
- K. → Kisfaludy Sándor
 K. J. → Kis János
- Károlyi György — 257 *Követ*
- Kazinczy Ferenc — 20, 22, 27, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 53, 55, 56, 112, 141, 142, 143, 144, 150, 155, 158, 168, 169, 171 *C. C. Sallustius épen maradt minden munkái. 4. rész*, 172 *C. C. Sallustius épen maradt minden munkái. 3. rész*, 173 *C. C. Sallustius épen maradt minden munkái. 5. rész*, 174, 175, 176, 178 *Vergilius Maro, Publius: Orpheus és Eurydiké*, 179, 180, 181 *Az előbeszéd szorosan*, 182 *Az előbeszéd szabadabban*, 194 *Sámuel*, 200 *Bévezetés*, 202 *Uzge und Zacchi*, 204 *Ugyan-az prózában (Uzge und Zacchi)*, 205 *Gibárt és Irma*, 212, 215, 216, 220, 242, 244, 255, 260
- Kemény János — 196
 Kende Zsigmond — 94
 Képlaky Vilma → Szemere Pálné
- Kis János (K. J.) — 4, 71, 76, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 229 *Allegoria*, 230 *Pope próbája a' kritikáról, szabad fordításban*, 231 *Pope*
 Kisfaludy Károly (Szalai Benjamin) — 38 *A' leányörzö*, 50, 51, 52, 146 *Hős Fercsi*, 165, 166
 Kisfaludy Sándor (Füredi Vida, K.) — 118, 150, 220
 Kiss Károly 113, 134 *Síró hegy*
 Kiss Sámuel, Nemesapáti — 35 *Képző művészség és költés*, 36, 42, 153, 226
 Klopstock, Friedrich Gottlieb — 237
 Kotzebue, August von — 227 *Herr Gottlieb Merks, der Egoist und Kritikus*
 Kovacsóczy Mihály — 200, 201 *Az én csillagom*, 203 *Ballád*

Kölcsey Ferenc (Cselkövi, Dörgényfalvi Dörgény Andor) — 8 *Iskola és világ*, 9 *Nemzeti hagyományok*, 11 *Körner Zrínyijéről*, 22, 25 *Előbeszéd*, 27, 29 *Töredékek a vallásról*, 30 *Töredékek a vallásról*, 31 *Töredékek a vallásról*, 32 *Töredékek a vallásról*, 36, 40 *Egyházi beszéd*, 42 *Képzőművészség és költés*, 44, 45, 46 *Jennyhez*, 48 *Szemere szonettjeiről*, 49, 50 *A komikumról*, 53, 94, 133 *Huba ossiáni költeményről*, 152 *Jegyzetek a kritikáról és poézisről*, 155, 156, 161, 163, 164, 192 *A rózsabimbóhoz*, 193 *Szemrehányás*, 243 *Új szók*, 248 *Történetnyomozás*, 250 *Magyar*, 251 *Önpanaszok*, 256 *Vilma*, 258 *Játékszín*, 260 *Emlékbeszéd Kazinczy Ferenc felett*, 278 *Palihoz*, 279

Körner, Theodor — 10 *Zrínyi*, 11, 18 *Zrínyi*

Lassu István — 69

M. — 224

Mailáth János — 9, 136 *Tündér Ilona*, 137 *A' bosszuló kard*, 138 *Erzsi, a' fonó*, 139 *A' levél*, 199 *A falba zárt*

Majer István — 33 *Egyházi beszéd*, 40, 165

Májér József — 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 95, 96, 97

Montesquieu — 32

Nagyváthy János — 148

Nn. — 241

Onódi Sándor — 27

Ovidius — 53

P. M. → Paziazi Mihály

Paziazi Mihály (P. M.) — 51, 52, 135 *Adolf*

Pázmándi Horvát Endre — 116, 149

Petrarca, Francesco — 48

Pfeffel, Gottlieb Konrad — 120 *Usge und Zacchi*, 126, 131, 134, 135, 139, 146, 201, 202, 203, 204, 205

Podmaniczky Károly — 72

Ponori Thewrewk József → Thewrewk József, Ponori

Pope, Alexander — 87, 230, 231

Puky Ferenc, Bizáky — 239, 242
Pyrker János László — 55, 56, 194

Ráday Gedeon — 197 *Árpád*

Rájnisi József — 177 *Vergilius Maro, Publius: Orpheus és Euridiké*

Rössler (János) Kristóf? — 27

Sallustius Crispus (Szalluszt) — 170, 171, 172, 173

Schedel, Franz → Toldy Ferenc

Schiller, Friedrich — 183 *Románcz*, 184 *Románcz*

Schwartner, — 210

Sipos József — 114

Sterne, Lawrence (Sterne Lőrincz) — 179, 180, 181, 182

Sterne Lőrincz → Sterne, Lawrence

Sz. → Széchenyi István

Sz. L. → Szalay László

Szalai Benjamin → Kisfaludy Károly

Szalay László (Sz. L.) — 188 *Gnóma*, 226, 254 *Fény és melegség*, 279

Szalluszt → Sallustius Crispus

Széchenyi István (Sz.) — 147, 222 *Részlet az Előszóból és A' magyar nyelvből*

Szemere Krisztina → Szemere Pálné

Szemere Pál (A., A. P.) — 1 *Aphorismák 1.*, 2 *Aphorismák 2.*, 3 *Aphorismák 3.*, 10 *Körner, Theodor: Zrínyi*, 21 *A műfordításról*, 22, 23 *A tudományos perekről s a tollharcokról*, 24 *Vida Lászlóhoz*, 25, 27, 28 *Aphorismák 6.*, 34 *Az ik végzet igéinkben*, 37 *Szonettek*, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 54 *Vida Lászlóhoz*, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 140 *Példa*, 145, 155 *Boldog házaspár*, 164, 170, 180, 183 *Schiller, Friedrich: Románcz*, 207, 208, 226, 227 *Kotzebue, August von: Csél*, 247 *Tökély*, 252 *Házás-élet*, 262 *Kivonat*, 263 *Martiallesing és Lesingmartial*, 264 *Epigrammai két rész*, 265 *Szövevény*, 266 *Homály*, 267 *Kép*, 268 *Váz*, 269 *Fátyol*, 270 *Gondolatforgás*, 271 *Függelék*, 276 *Rózsabimbó*, 277 *Széptani ötletek, elmékedések 21.*, 278, 279

Szemere Pálné (Képlaky Vilma, Szemere Krisztina, Vilma) — 121 *Barátnémhoz*, 122 *Boldogítóim*, 123 *Fohász*, 124 *A' bájiulához*, 125 *Erő*

és szenvedés, 126 Rózika, 127 A' farkas nemzetség, 128 Tyúkom-búkom, 129 Er, 130 An eine Freudin, 206, 256
Szentmiklóssy Alajos — 14, 17 53, 141, 143, 144
Szontágh Gusztáv — 161, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169

T. J. — 86.

T. S. → Terhes Sámuel

Tasso, Torquato — 53

Teleki József [gróf, ugoccai főispán] — 259 Főispánság

Teleki László — 91

Terhes Sámuel (T. S.) — 85, 234 Nyelvfigurák, 235

Thaisz András — 27, 79, 90

Thewrewk József, Ponori — 115, 186 Epigramm

Toldy Ferenc (Emil, Schedel, Franz) — 26 Kritika. Magyar folyóírások, 27, 52 „A leányörző” német színen, 166 Szontagh Gusztáv ellen

Vályi Nagy Ferenc — 27

Vay Ábrahám — 16

Vedres István — 74

Vergilius, Publius (Virgil) — 177 Orpheus és Eurydice. Részlet, 178
Orpheus és Eurydice. Részlet

Vida László — 24, 54

Vilma → Szemere Pálné

Virág Benedek — 18

Virgil → Vergilius, Publius

Vitkovics Mihály — 7 Futó gondolatok, 44, 119

Vörösmarty Mihály — 131 Ugod Széplakon, 198 Zalán futása. Első ének

Zádor (Stettner) György (Fenyéry Gyula) — 162

Zalán [fejedelem] — 198

Zrínyi Miklós (1508?-1566) — 10, 11, 18, 195 Szigeti veszedelem. 1. énekből

A PETŐFI IRODALMI MÚZEUM BIBLIOGRÁFIAI FÜZETEI

Szerkeszti: Láng József
Eddig megjelent füzetek:

- LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. A–C. 1972.
KÁLMÁN Lászlóné: Dokumentum (1926–1927), Munka (1928–1939). Repertórium. 1972.
LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. C–E. 1973.
LUKÁTS János: A magyar irodalom története. A–E. 1973.
ILLÉS Ilona: Munkások Újsága (1848), Arany Trombita (1867). Repertórium. 1973.
BOTKA Ferenc: A magyar irodalom első kiadásai. A–B. 1973.
LAKATOS Éva: Magyar Írás (1921–1927). Repertórium. 1973.
LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. E–F. 1974.
LUKÁTS János: A magyar irodalom története. E–K. 1974.
KENDÉNYÉ PALÁGYI Erzsébet: Szép Szó (1936–1939). Repertórium. 1974.
BOTKA Ferenc: A magyar irodalom első kiadásai. B–C. 1974.
KÁLMÁN Lászlóné: Társadalmi Szemle (1931–1933). Repertórium. 1974.
LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. F–H. 1975.
ILLÉS Ilona: A Tett (1915–1916), Ma (1916–1925), 2X2 (1922). Repertórium. 1975.
Magyar szocialista irodalom. Első kiadások 1945-ig. 1975.
LUKÁTS János: A magyar irodalom története. K–P. 1975.
LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. H–K. 1975.
PÁLMAI Magda: Gondolat (1935–1937). Repertórium. 1976.
LUKÁTS János: A magyar irodalom története. P–Zs. 1976.
ILLÉS Ilona: Tűz (1921–1923), Diogenes (1923–1927). Repertórium. 1976.
LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. K–M. 1977.
A Toll (1929–1938). Repertórium. 1977.
LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. M. 1978.
MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. A–D. 1978.
GEDÉNYI Mihály: Krúdy Gyula. Bibliográfia. 1978.
Független Szemle (1921–1923), Kékmadár (1923). Repertórium. 1979.
LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. M–N. 1979.
MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. D–E. 1980.
KENDÉNYÉ PALÁGYI Erzsébet: Magyar Nemzet. 1938. augusztus 25. – 1944. március 22. Repertórium (1938–1939). 1980.
MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. Emlékkönyv – Erdélyi János levelezése. 1981.
LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. Napló – Panoráma. 1981.
MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. Erdélyi játékos gyűjtemény – Gyöngyös. 1982.

- PESTI ERNŐ: Az Est-lapok (1920–1939). Repertórium (1920–1924). 1982.
- LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. Pápa – Regényvilág. 1983.
- MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. Gyöngyösbokréta – Az igazság tölgyfája. 1984.
- PESTI ERNŐ: Az Est-lapok (1920–1939). Repertórium (1925–1927). 1984.
- CZÉRE Gyöngyvér: Világ. 1910. március 30. – 1926. április 30. Repertórium (1910–1912). 1984.
- MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. Az igazság története – Keresztessy József emlékkönyve. 1985.
- PESTI ERNŐ: Az Est-lapok (1920–1939). Repertórium (1928–1930). 1985.
- PESTI ERNŐ: Az Est-lapok (1920–1939). Repertórium (1931–1933). 1986.
- MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. Keresztúri vendiákok albuma – Madárúton. 1986.
- LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. A Reggel – Székely Hirmondó. 1986.
- MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. Madrid határán – Mai magyar drámák. 1987.
- KENDÉNÉ PÁLÁGYI Erzsébet: Magyar Nemzet. 1938. augusztus 25. – 1944. március 22. Repertórium (1940. január 1. – 1941. június 30.) 1988.
- CZÉRE Gyöngyvér: Világ. 1910. március 30. – 1926. április 30. Repertórium (1913–1914). 1988.
- MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. Mai magyar elbeszélők – Naggyá lenni. 1988.
- LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. Székely Közélet – Táborfűz. 1988.
- PESTI ERNŐ: Az Est-lapok (1920–1939). Repertórium (1934–1936). 1988.
- PESTI ERNŐ: Az Est-lapok (1920–1939). Repertórium (1937–1939). 1988.
- MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. Nagy a világ – Oláh Gábor ébresztése. 1989.
- NAGY Mariann: Radnóti Miklós. Bibliográfia. 1989.
- DÉKÁNY Endre: Magyar Nemzet. 1938. augusztus 25. – 1944. március 22. Repertórium. (1941. július – 1942. december) 1991.
- LAKATOS Éva: Magyar Irodalmi folyóiratok. Tájékoztató – Ugocsa. 1991.

3857

Ára: 50,- Ft